

Żernica, dnia 21 kwietnia 2022 r.

Do:

Wojewódzkiego

Sądu Administracyjnego

w Warszawie

ul. Jasna 2/4

00 – 013 Warszawa

Za pośrednictwem:

Rady Doskonałości Naukowej

(poprzednio: Centralnej Komisji

do spraw

Stopni i Tytułów)

Plac Defilad 1 (PKiN)

00 -001 Warszawa

Skarżący:

JOANNA GRUBA

Organ, którego decyzja jest

zaskarżona:

Rada Doskonałości Naukowej

Plac Defilad 1 (PKiN)

00 -001 Warszawa

wpis stały: 200 zł

SKARGA
DO WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO W WARSZAWIE
na decyzję Rady Doskonałości Naukowej z siedzibą w Warszawie
nr BCK – I – O – 27-2021 z dnia 22 grudnia 2021 roku

Działając w imieniu własnym, na podstawie art. 50 § 1, 53 § 1, 54 § 1 w zw. z art. 3 § 2 pkt 1 ustawy z 30.8.2002 r. – *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (t. j. Dz. U. 2022 r., poz. 329 ze zm.; powoływanej dalej jako „p.p.s.a.”) w związku z art. 29 § 1 zd. drugie, *Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki* (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1789 ze zm.; powoływanej dalej jako „u.s.t.n.”) w zw. z art. 179 ust. 2 Ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r., poz. 1669), **zaskarżam w całości** ostateczną decyzję Rady Doskonałości Naukowej nr BCK–I–O–27–2021 z 22 grudnia 2021 r., która została mi doręczona w dniu 22 marca 2022 r. i zarzucam organowi odwoławczemu nierozpoznanie całości sprawy i wydanie niemerytorycznej decyzji, polegającej na zaakceptowaniu stanowiska Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego i powielaniu powstałych naruszeń prawa podczas postępowania przed organem właściwym do nadawania stopnia doktora habilitowanego.

Na podstawie art. 53 § 1 p.p.s.a Organowi wydającemu decyzję zarzucam naruszenie następujących przepisów prawa:

- 1) przepisów prawa materialnego tj. art. 21 ust. 1 i 2 u.s.t.n. w zw. z art. 18 a. ust. 5 u.s.t.n. – poprzez niewłaściwe zastosowanie i zbagatelizowanie przez organ odwoławczy wyboru do komisji habilitacyjnej recenzentów i członków komisji habilitacyjnej osób, które nie charakteryzują się uznaną renomą naukową w zakresie ocenianego przez nie dorobku naukowego oraz akceptację dokonania oceny dorobku naukowego przez osoby, które nie są **ekspertami** w zakresie ocenianego dorobku, co miało istotny wpływ na podjęcie uchwały o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego i winno skutkować uchynieniem decyzji w całości,
- 2) przepisu prawa materialnego tj. art. 20 ust. 6 u.s.t.n. – poprzez niewłaściwe zastosowanie i zbagatelizowanie przez organ odwoławczy wyboru do komisji habilitacyjnej recenzentów i członków komisji w większości osób, które **nie reprezentują pokrewnej dyscypliny**

naukowej do oceny osiągnięć naukowych z logopedii, co miało istotny wpływ na podjęcie uchwały o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego,

- 3) przepisów prawa materialnego tj. art. 21 ust. 1 i 2 u.s.t.n. w zw. z art. 18 a. ust. 5 u.s.t.n. – poprzez niewłaściwe zastosowanie i zbagatelizowanie przez organ odwoławczy wyboru do komisji habilitacyjnej recenzentów i członków komisji habilitacyjnej osób, które nie charakteryzują się uznaną renomą naukową w tym międzynarodową w zakresie ocenianego przez nie dorobku naukowego oraz akceptację dokonania oceny dorobku naukowego przez osoby, **które nie posiadają uznanej renomy**, w tym renomy międzynarodowej, co miało istotny wpływ na podjęcie uchwały o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego oraz wydanie decyzji utrzymującej ją w mocy,
- 4) przepisów prawa materialnego tj. art. 32 Konstytucji, art. 18a. 10 u.s.t.n. – poprzez niewłaściwe zastosowanie i błędne przyjęcie, że w okolicznościach przedmiotowej sprawy nie wystąpiły uzasadnione wątpliwości komisji habilitacyjnej dotyczące dokumentacji moich osiągnięć naukowych, które uzasadniały przeprowadzenie ze mną rozmowy o moich osiągnięciach i planach naukowych, a w konsekwencji braku **zapewnienia stronie czynnego udziału na każdym etapie postępowania oraz uniemożliwienie** wypowiedzenia się przed wydaniem decyzji co do zgromadzonego materiału dowodowego, co miało istotny wpływ na wydanie uchwały o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego,
- 5) przepisu prawa materialnego tj. art. 16 ust. 1 u.s.t.n. – poprzez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że osiągnięcia naukowe uzyskane przeze mnie po otrzymaniu stopnia doktora nie stanowią znacznego wkładu w rozwój dyscypliny pedagogika oraz przyjęcie recenzji zawierających **konkluzje niezgodne z prawem, w których recenzenci odmawiają nadania stopnia doktora habilitowanego, podczas gdy zadaniem recenzentów jest ocena, czy osiągnięcia poddane ocenie stanowią znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej**, co stanowi podstawę do uchylecia zaskarżonej decyzji;
- 6) przepisów postępowania tj. art. 7, 77 § 1 i 80 k.p.a. – poprzez niepodjęcie wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy przez organ odwoławczy polegający na braku zebrania i **rozpatrzenia całego materiału wchodzącego** w skład moich osiągnięć naukowych m.in. poprzez brak zobowiązania do dostarczenia pełnego materiału diagnostycznego przy uwzględnieniu moich zapewnień zawartych w piśmie przewodnim wysłanym wraz z przekazaniem dokumentów do oceny dorobku naukowego, co miało istotny wpływ na podjęcie uchwały

o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego oraz wydanie decyzji utrzymującej ją w mocy,

- 7) przepisów postępowania tj. art. 77 kpa – poprzez brak rozważenia całego materiału dowodowego i zbagatelizowanie przez organ odwoławczy podnoszonego przeze mnie zarzutu **zniszczenia nagrań posiedzeń** Komisji habilitacyjnej i Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego, co może świadczyć o przekroczeniu uprawnień przez osoby biorące udział w postępowaniu dotyczącym nadania stopnia doktora habilitowanego, co miało istotny wpływ na ochronę prawa do obrony przed nieprawidłowościami w recenzjach, a co miało istotny wpływ na podjęcie uchwały o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego oraz wydanie decyzji utrzymującej ją w mocy,
- 8) przepisów postępowania tj. art. 68 k.p.a. – poprzez brak należytej i wnikliwej analizy dokumentów powstałych w trakcie postępowania i przyjęcie przez organ odwoławczy protokołów z posiedzenia Komisji habilitacyjnej oraz Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki **niezawierających podpisów wszystkich osób biorących udział** w posiedzeniu i ustalenie, że postępowanie habilitacyjne wszczęte na wniosek Skarżącej prowadzone było zgodnie z przepisami prawa, co miało istotny wpływ na podjęcie uchwały o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego oraz wydanie decyzji utrzymującej ją w mocy,
- 9) przepisów postępowania tj. art. 84 § 2 k.p.a. w zw. z art. 27 § 1 i 24 § 1 pkt 1 k.p.a. oraz § 14 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora – poprzez zbagatelizowanie przez organ faktu dopuszczenia **do udziału recenzentów i biegłego (rzeczoznawcę RDN), co do których istniały uzasadnione wątpliwości co do ich bezstronności**, co miało istotny wpływ na podjęcie uchwały o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego oraz wydanie decyzji utrzymującej ją w mocy,
- 10) przepisów postępowania tj. art. 12 k.p.a. w zw. z z art. 29 u.s.t.n. oraz art. 18 a pkt. 5, 6, 7, 8 u.s.t.n. – poprzez naruszenie zasady szybkości postępowania i prowadzenie zarówno przez organ właściwy do nadawania stopni, jak i przez organ odwoławczy **postępowania w sposób przewlekły z rażącym lekceważeniem terminów** załatwienia sprawy oraz nieuprawnione, nieuzasadnione przedłużanie postępowania habilitacyjnego,

co doprowadziło do kilkukrotnego przekroczenia terminów określonych dla załatwienia sprawy w tym postępowaniu,

- 11) przepisów postępowania tj. art. 107 § 1 pkt 8 k.p.a. w zw. z § 7 ust. 1 pkt 2 Statutu Rady Doskonałości Naukowej (powoływanej dalej jako „RDN”) – **poprzez podpisanie decyzji organu odwoławczego przez osobę nieuprawnioną - sekretarza RDN**, w sytuacji gdy § 7 ust. 1 pkt 2 Statutu przewiduje, że rozstrzygnięcia RDN podpisuje Przewodniczący RDN, co doprowadziło do podpisania decyzji przez osobę do tego nie uprawnioną, co stanowi naruszenie przepisów o właściwości i podstawę do stwierdzenia nieważności decyzji w całości w oparciu o art. 156 § 1 pkt 1 k.p.a.,
- 12) przepisu postępowania tj. art. 77 § 1 k.p.a. – poprzez brak rozpatrzenia całego materiału dowodowego i nieuwzględnienie **niespójności w liczeniu głosów** podczas posiedzenia Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki, tj. nieuwzględnienie braku głosu oddanego przez dr hab. Huberta Kupca co miało istotny wpływ na ustalenie wyniku głosowania.
- 13) przepisów postępowania tj. art. 107 § 1 i § 3 k.p.a w zw. z art. 29 ust. 1 u.s.t.n. – poprzez nierozpatrzenie całokształtu materiału dowodowego i wydanie decyzji w **niepełnym i zbyt ogólnym uzasadnieniu decyzji administracyjnej podczas gdy decyzja administracyjna powinna posiadać uzasadnienie prawne i faktyczne jej podjęcia**, co miało istotny wpływ na podtrzymanie decyzji o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego,
- 14) przepisu postępowania tj. 15 k.p.a. – poprzez nieprzeprowadzenie przez Radę Doskonałości Naukowej samodzielnej merytorycznej oceny dorobku kandydata do stopnia naukowego, a ograniczenie się do przytoczenia wniosków opinii recenzentów i Rady Naukowej co miało istotny wpływ na podjęcie uchwały o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego oraz wydanie decyzji utrzymującej ją w mocy.
- 15) § 14, § 16 i § 17 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora – poprzez niedopatrzenie przez organ odwoławczy **braku poświadczonych doręczenia zaproszenia członkom Komisji habilitacyjnej** na posiedzenia Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki w sprawie nadania/odmowy nadania stopnia doktora habilitowanego, podczas gdy § 16 wspomnianego rozporządzenia przewiduje, że na posiedzenie rady jednostki organizacyjnej przeprowadzającej postępowanie habilitacyjne, na którym ma być podjęta

uchwała o nadaniu lub odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego, zaprasza się członków komisji habilitacyjnej, bez prawa głosu;

- 16) art. 6, 7, 7b, 8, 9, 73 k.p.a. – poprzez prowadzenie postępowania **w sposób budzący brak zaufania do Organu i naruszający przepisy prawa** w tym: pominięcie zarzutów dotyczących niszczenia dokumentów, nieudostępnienia dokumentów oraz akceptowanie przewlekłości w udostępnianiu dokumentacji oraz nieudzielanie informacji związanych z poszczególnymi etapami postępowania habilitacyjnego, co miało istotny wpływ na jawność i transparentność postępowania, a w konsekwencji istotny wpływ na wynik sprawy.

Na podstawie art. 106 § 3 p.p.s.a. przeprowadzenie dowodu z dokumentów załączonych do niniejszej skargi na wykazanie następujących faktów:

- 1) zarządzenie Rektora US nr 44/2020 na wykazanie sposobu prowadzenia dokumentacji, jej formy oraz okresu przechowywania;
- 2) decyzja z 3 września 2019 r. w sprawie powołania recenzentów w postępowaniu o nadanie tytułu profesora D. Podgórskiej-Jachnik na wykazanie braku bezstronności recenzentów oraz członków komisji habilitacyjnej w toku postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego,
- 3) wydruki korespondencji e-mail na wykazanie utrudniania mi oraz uniemożliwiania zapoznania się z aktami sprawy dotyczącej nadania stopnia doktora habilitowanego,
- 4) strony 3-4 statutu RDN na wykazanie osób uprawnionych do podpisania zaskarżonej decyzji, gdyż przeprowadzenie dowodu nie spowoduje przedłużenia postępowania w sprawie, a jednocześnie jest niezbędne do wyjaśnienia istotnych wątpliwości w zakresie prawidłowości podpisania zaskarżonej decyzji, jak i przebiegu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego,
- 5) pismo Rady Doskonałości Naukowej dotyczące udostępnienia protokołów z posiedzeń Zespołu V – Nauk Społecznych i Prezydium RDN.

Ze względu na przedstawione zarzuty, zarówno wszystkie łącznie, jak też każdy z osobna – **wnoszę:**

- 1) na podstawie art. 145 § 1 pkt 2 o stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;

w przypadku przyjęcia braku podstaw do stwierdzenia nieważności

2) na podstawie art. 145 § 1 pkt 1 lit. b i c w zw. z art. 135 p.p.s.a. o uchylenie w całości decyzji Rady Doskonałości Naukowej BCK–I–O–27-2021 z dnia 22 grudnia 2021 roku utrzymującej w mocy uchwałę nr 15/2021 Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 18 lutego 2021 r. odmawiającą nadania dr Joannie Grubie stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika oraz poprzedzającej tę decyzję, uchwały nr 15/2021 Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 18 lutego 2021 r. odmawiającej nadania dr Joannie Grubie stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika;

3) na podstawie art. 200 p.p.s.a. w zw. z art. 205 § 1 p.p.s.a. o zwrot od Rady Doskonałości Naukowej kosztów postępowania niezbędnych do celowego dochodzenia praw według norm przepisanych.

Na wstępie należy zaznaczyć, że postępowanie habilitacyjne prowadzone przez Radę Naukową Instytutu Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Szczecińskiego rozpoczęte wnioskiem z 21 marca 2019 r., prowadzone było z rażąca przewlekłością, wskutek czego z półrocznego ustawowego terminu przewidzianego na tego typu postępowania, przedmiotowe postępowanie trwało ponad 3 lata.

Zgodnie z art. 179 ust. 4 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669 z późn. zm.) przewody doktorskie, postępowania habilitacyjne oraz postępowania o nadanie tytułu profesora wszczęte do dnia 30 kwietnia 2019 r. i niezakończone do dnia 31 grudnia 2022 r. odpowiednio umarza się albo zamyka się.

Jeżeli w przedmiotowej sprawie Sąd uzna, że w postępowaniu habilitacyjnym doszło do wydania decyzji z naruszeniem prawa i sprawa nie zostanie zakończona przed 31 grudnia 2022 r. to postępowanie awansowe zostanie umorzone, **tylko z powodu przewlekłości w postępowaniu organów, przed którymi się toczyło, co w sposób istotny naruszy mój interes prawny, kandydata do stopnia naukowego.**

Opieszałość organów systemu szkolnictwa wyższego i umorzenie z mocy prawa rozpoczętego już postępowania awansowego o stopień doktora habilitowanego uniemożliwia kandydatowi skuteczną obronę przed organami I i II instancji.

W dalszej kolejności podkreślić należy, że Rada Doskonałości Naukowej dopuściła się naruszeniu szeregu przepisów postępowania, jak i prawa materialnego. Przede wszystkim moim zdaniem z powodu podpisania zaskarżonej decyzji przez osobę do tego nieuprawnioną doszło do wydania nieważnej decyzji co winno skutkować stwierdzeniem jej nieważności w toku niniejszego postępowania sądowego.

W przypadku, gdyby Sąd uznał, iż podpis pod zaskarżoną decyzją złożony przez Sekretarza Rady Doskonałości Naukowej nie powoduje nieważności zaskarżonej decyzji podkreślam, że w związku z naruszeniem przez Radę Doskonałości Naukowej licznych przepisów prawa procesowego i materialnego sprowadzających się przede wszystkim do naruszenia zasady dwuinstancyjności postępowania, braku merytorycznej samodzielnej oceny mojego dorobku naukowego, nieprawidłowości w zakresie postępowania dowodowego (brak zebrania i rozważenia całokształtu materiału dowodowego), nieprawidłowego obsadzenia komisji habilitacyjnej zaskarżona decyzja winna zostać uchylona w całości.

Uzasadnienie wniosku w sprawie przeprowadzenia postępowania uzupełniającego w zakresie dowodu z dołączonych do skargi dokumentów

Zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 lutego 2022 r., sygn. akt III OSK 1054/21 zawarty w art. 106 § 3 p.p.s.a. zwrot "dowody uzupełniające" wskazuje, że chodzi w nim o dowody z dokumentów, które nie były przeprowadzone w postępowaniu administracyjnym. Istota uzupełniającego postępowania dowodowego polega więc na jego przeprowadzeniu w sytuacji, gdy brak dowodu z dokumentu uniemożliwia lub znacznie utrudnia ocenę zgodności z prawem stanu faktycznego ustalonego przez organ. Przeprowadzenie dowodu uzupełniającego z dokumentów jest możliwe, jeżeli łącznie spełnione są dwa warunki. Po pierwsze, gdy jest to niezbędne do wyjaśnienia istotnych wątpliwości. Po drugie, gdy nie spowoduje to nadmiernego przedłużenia postępowania w sprawie.

Celem postępowania dowodowego, o którym mowa w art. 106 § 3 p.p.s.a., nie jest ponowne ustalenie stanu faktycznego w sprawie administracyjnej lecz ocena, czy organy

administracji ustaliły ten stan zgodnie z regułami obowiązującymi w procedurze administracyjnej, a następnie - czy dokonały prawidłowej subsumcji ustalonego stanu faktycznego do dyspozycji przepisów prawa materialnego (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 lutego 2022 r., sygn. akt II OSK 610/19).

Moim zdaniem, do rozpoznania skargi i podniesionych zarzutów konieczne jest przeprowadzenie dowodu z dołączonych przeze mnie dokumentów. Wskazują one na zasady (regulacje) wewnętrzne obowiązujące na Uniwersytecie Szczecińskim, z uwzględnieniem których postępowanie w sprawie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego powinno być prowadzone, a które zostały naruszone m.in. dotyczące formy dokumentacji oraz okresu jej przechowywania. Przede wszystkim istotne znaczenie w świetle podniesionego zarzutu nieważności postępowania ma treść Statutu RDN wskazująca osoby uprawnione do podpisania decyzji wydawanych przez RDN.

Pozostałe dowody ukazujące przebieg postępowania mają z kolei istotne znaczenie dla oceny braku bezstronności komisji habilitacyjnej, recenzentów oraz Rady w stosunku do mojej osoby co ma także ważne znaczenie dla oceny trafności podniesionych przeze mnie zarzutów. Zawnioskowane dowody nie mają na celu ponownego ustalenia stanu faktycznego, ale wyjaśnienie istotnych okoliczności mających znaczenie dla oceny prawidłowości prowadzonego w sprawie postępowania. Powyższe wskazuje, że przeprowadzenie dowodu z dokumentów jest niezbędne do wyjaśnienia istotnych wątpliwości, a nadto nie spowoduje to nadmiernego przedłużenia postępowania w sprawie.

Ad. 1) Ocena dorobku naukowego przez osoby, które **nie są ekspertami** w zakresie ocenianego dorobku, co miało istotny wpływ na podjęcie uchwały o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego.

Recenzje stanowią jeden z **najważniejszych środków** dowodowych w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego (Poradnik RDN, s. 32)¹. **Prawidłowo sporządzona recenzja w postępowaniu o awans naukowy** przez osobę, która posiada legitymację do pełnienia funkcji recenzenta w danym postępowaniu, jest jednym z podstawowych warunków zachowania i przestrzegania norm proceduralnych, pozwalających uznać dane postępowanie za przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi

¹<https://www.rdn.gov.pl/dobre-praktyki.poradnik-postepowania-dotyczace-nadawania-stopnia-doktora-habilitowanego.html>

przepisami, zawartą umową i obyczajami akademickimi. Autor recenzji zawsze powinien kierować się zasadami etyki pracownika naukowego, mając przede wszystkim na względzie rzetelność i uczciwość naukową.

Na podstawie recenzji podejmowana jest uchwała Komisji habilitacyjnej, która następnie jest podstawą wydania przez organ właściwy do nadawania stopnia doktora habilitowanego uchwały o nadaniu bądź odmowie nadania stopnia naukowego. Recenzje w postępowaniach awansowych powinny mieć charakter wypowiedzi **eksperta z danej dziedziny** nauki, a recenzent powinien charakteryzować się specjalistyczną wiedzą. Zatem recenzja jest opinią specjalisty z danej dziedziny lub pokrewnej, którą zajmuje się kandydat do tytułu naukowego, i jako taka, niewątpliwie, musi podlegać wszechstronnej ocenie przy podejmowaniu uchwały.

Recenzent w postępowaniu awansowym pełni rolę biegłego, zgodnie z art. 84 § 1 k.p.a., co potwierdzone zostało wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego (wyrok NSA I OSK 1364/05). W orzeczeniu można przeczytać: „jeżeli **recenzent powoływany w postępowaniu o nadanie stopnia lub tytułu naukowego pełni rolę eksperta i specjalisty, to błędny jest wniosek, że nie może być traktowany jako biegły w rozumieniu art. 84 § 1 k.p.a**”. Dlatego zgodnie z art. 8 § 2 k.p.a. „**organy nie odstępują od** utrwalonej praktyki rozstrzygania spraw w takim samym stanie faktycznym i prawnym”.

Należy zatem przyjąć, że powołani do oceny osiągnięć naukowych recenzenci przyjmują również funkcję biegłych w rozumieniu art. 84 k.p.a, a w konsekwencji recenzent winien posiadać wiadomości specjalne, a zatem musi być ekspertem w danej dziedzinie nauki, którą ocenia. Bezspornie opinia biegłego powinna odzwierciedlać aktualny stan nauki, powinna być rzetelna i obiektywna.

Warto wspomnieć również, że recenzja w postępowaniu awansowym **posiada walor dokumentu urzędowego** gdyż zawiera oświadczenie wiedzy uprawnionej osoby, na podstawie której determinowana jest uchwała Komisji habilitacyjnej, a następnie uchwała organu właściwego do nadawania stopni naukowych. W orzecznictwie aprobuje się stanowisko, iż dokumentem urzędowym jest "każdy dokument, który ma jakiegokolwiek znaczenie dla ukształtowania treści późniejszego oświadczenia woli lub wiedzy, a zatem obejmuje różnego rodzaju dokumenty związane z wykonywaniem kompetencji i zadań publicznych (wyrok NSA z dnia 16 stycznia 2018 r. I OSK 1877/16).

Jest sprawą oczywistą, że Sąd nie dokonuje merytorycznej oceny dorobku naukowego złożonego w postępowaniu habilitacyjnym. Jednak należy zwrócić uwagę, że zarówno

członkowie wybranej do oceny dorobku komisji habilitacyjnej, jak i członkowie Rady Wydziału Nauk Pedagogicznych, **nie byli ekspertami z zakresu psychometrii**, oraz specjalistami w zakresie opracowywania wystandaryzowanych narzędzi diagnostycznych, które zostały przedstawione jako główne osiągnięcie w postępowaniu habilitacyjnym. Opracowanie narzędzi diagnostycznych typu „test” wykracza poza ramy popularnych narzędzi typu „kwestionariusz” i polega na rzetelnej analizie badań uzyskanych podczas badań standaryzacyjnych.

W tym miejscu należy wspomnieć, że w Polsce jest 14 samodzielnych pracowników naukowych, doktorów habilitowanych i profesorów którzy specjalizują się w zakresie psychometrii².

W przedmiotowym postępowaniu habilitacyjnym recenzje zostały napisane przez osoby, które nie posiadają kompetencji do oceny wystandaryzowanych narzędzi diagnostycznych i nie są ekspertami w zakresie dokonywanych ocen. Powołani do oceny moich osiągnięć habilitacyjnych recenzenci nie różnicują w swoich opiniach narzędzi wystandaryzowanych – testów diagnostycznych, czyli narzędzi, które powstały w określonej procedurze i które zostały opracowane w wyniku badań na reprezentatywnej grupie osób od kwestionariuszy (które mogą służyć jedynie do orientacyjnej oceny określonych umiejętności). Aby narzędzie można było nazwać testem, musi posiadać szereg własności psychometrycznych, do których należą: standaryzacja, obiektywność, normalizacja, trafność i rzetelność. Natomiast sama diagnoza narzędziem typu „test” powinna przebiegać w określonej procedurze i z zachowaniem odpowiednich, ustalonych podczas badań standaryzacyjnych warunków. Pozostałe narzędzia, które stosuje się podczas ocen umiejętności, np. dzieci to kwestionariusze, które diagnosta może wykorzystywać bez zachowania ścisłych procedur diagnostycznych, a wyniki może interpretować w sposób bardzo subiektywny, zależny od indywidualnych umiejętności i doświadczenia diagnostycznego.

Na poparcie tej tezy warto przytoczyć fragment recenzji **prof. Ewy Filipiak, która dokonała samodiagnozy testem** dla dziecka 7-letniego i pisze: „Jako dorosły użytkownik języka podjęłam próbę diagnostyczną i przyznam, że przyszły mi na myśl zupełnie inne dopełnienia zdania niż te sugerowane w teście KOLD”.

²https://nauka-polska.pl/#/results?_k=tkd6fx

Kolejnym przykładem braku zróżnicowania w zakresie „testów” i „kwestionariuszy” jest fragment recenzji dr hab. Doroty Podgórskiej-Jachnik, stwierdzający, że „obecnie prawie każde wydawnictwo pedagogiczne ma swoją własną propozycję testu gotowości szkolnej (WSiP, PWN, MAC itd.)” Wymienione przez dr hab. D. Podgórską-Jachnik **pozycje nie są testami**, gdyż narzędzia te nie posiadają własności psychometrycznych charakteryzujących test (standaryzacja, obiektywność, normalizacja, rzetelność i trafność). Są jedynie kwestionariuszami, orientacyjnie oceniającymi umiejętności dzieci.

Przedstawiony fragment recenzji dr hab. D. Podgórskiej Jachnik, został **zacytowany** w recenzji przez rzeczoznawcę powołanego przez Radę Doskonałości Naukowej prof. Krzysztofa Konarzewskiego, a następnie **powielony** w decyzji RDN, co wskazuje na brak orientacji w temacie diagnostyki począwszy od oceny recenzentów powołanych do Komisji habilitacyjnej poprzez Komisję habilitacyjną, która zaakceptowała stanowisko przedstawione przez recenzentów, kończąc na Radzie Doskonałości Naukowej.

Następnie na podstawie niemerytorycznych recenzji Rada Naukowa Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego podjęła uchwałę o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego.

Pomimo, iż w odwołaniu od uchwały Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki, przedstawiałam moje stanowisko dotyczące nierzetelności w recenzjach, stały się one podstawą do wydania opinii przez powołanego przez RDN rzeczoznawcę – prof. K. Konarzewskiego. Rzeczoznawca w swojej opinii nie odniósł się do moich wyjaśnień dotyczących badań standaryzacyjnych, a jedynie powielił błędy podane w recenzjach. Do moich merytorycznych zastrzeżeń nie odniosła się również Rada Doskonałości Naukowej co bez wątpienia stanowi przejaw braku dwuinstancyjności w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego.

Ostatecznie na podstawie wydanych recenzji z rażącym naruszeniem zasad etycznych i rzetelności recenzji została podjęta decyzja przez Radę Doskonałości Naukowej podtrzymująca uchwałę o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego.

Warto w tym miejscu wspomnieć, że skoro recenzent w postępowaniu awansowym pełni funkcję biegłego i eksperta, to wydanie nierzetelnej recenzji poświadczonej w dokumencie urzędowym może nosić znamiona czynu zabronionego z art. 233 par. 4 Kodeksu karnego (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 29 listopada 2019 r. V ACa 266/18). Tymczasem nierzetelni recenzenci nie podlegają jakimkolwiek sankcjom, a osoba najbardziej zainteresowana w postępowaniu habilitacyjnym, czyli habilitant na

żadnym etapie postępowania nie ma ustawowej możliwości odniesienia się do niemerytorycznych zarzutów przedstawionych w recenzjach.

Ad. 2) Wybór do komisji habilitacyjnej recenzentów i członków komisji osób, które **nie reprezentują pokrewnej dyscypliny naukowej** do oceny osiągnięć naukowych z logopedii.

Właściwy dobór recenzentów określony jest w art. 20 ust. 6 ustawy w zw. z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych. Zgodnie z orzecznictwem (wyrok WSA 1444/18), kluczowym dowodem w postępowaniu habilitacyjnym są recenzje sporządzone przez recenzentów powołanych przez organ I instancji a w razie wniesienia odwołania do RDN – opinie recenzentów powołanych przez organ II instancji. Recenzenci powinni reprezentować dyscyplinę odpowiednią do przedmiotu sprawy. Pamiętać należy, że skutecznym dowodem w postępowaniu **może być jedynie recenzja sporządzona przez specjalistę z danej lub pokrewnej dyscypliny naukowej. Nie ulega wątpliwości, że rzetelnie sporządzona recenzja może być wykonana tylko przez osoby będące ekspertami w konkretnej dziedzinie. A zatem w przedmiotowej sprawie sporządzone „recenzje” nie mogą stanowić skutecznego dowodu i jako takie nie wypełniają pojęcia „recenzji” jako dokumentu urzędowego w sprawie.**

Zgodnie z orzeczeniami NSA i WSA (II SA/Wa 1444/18, I OSK 1423/14) szczególną uwagę należy zwrócić, czy powołani recenzenci reprezentują dyscyplinę naukową odpowiednią do przedmiotowego postępowania, gdyż tylko recenzja sporządzona przez specjalistę z danej lub pokrewnej dyscypliny naukowej może być skutecznym dowodem w sprawie. Sformułowanie „pokrewna dyscyplina nauki” powinna mieć charakter zawężający a nie rozszerzający, i tak na przykład okulista nie powinien oceniać osiągnięć naukowych kardiologa, pomimo, że obie specjalizacje należą do dziedziny nauk medycznych.

Celem recenzji jest otrzymanie jak najbardziej obiektywnych, rzetelnych ocen osiągnięć naukowych. Jest to możliwe do osiągnięcia tylko w wypadku recenzowania konkretnego dorobku naukowego przez osoby będące ekspertami właśnie w tej konkretnej dziedzinie. **W ocenie WSA organy powołując recenzenta powinny mieć na uwadze nie tylko dziedzinę ale i dyscyplinę naukową, a nawet niejednokrotnie specjalizację w ramach danej dyscypliny (...).** Poprawność ich doboru rzutuje bowiem bezpośrednio na wynik całej sprawy i prawidłowość wydanej decyzji".

Właściwy dobór recenzentów jest analizowany w Raporcie Najwyższej Izby Kontroli pt. Rozwój kadr naukowych³. Analiza postępowań habilitacyjnych przeprowadzona przez NIK wskazuje, że „Centralna Komisja w niewystarczającym stopniu zapewniła prawidłowość i przejrzystość przeprowadzania czynności w postępowaniach habilitacyjnych, w tym w szczególności nie ustaliła procedury określającej sposób wyboru członków komisji habilitacyjnych (...). Zdaniem NIK, **nieustalenie przez Centralną Komisję procedury precyzującej sposób wyboru członków komisji habilitacyjnych może powodować ryzyko postrzegania działań w tym zakresie, jako nie w pełni przejrzystych. Centralna Komisja, mimo obowiązku nałożonego art. 36 ust. 1 pkt 3 ustawy o stopniach i tytule naukowym, nie prowadziła wykazu osób, spośród których wybierani byłiby recenzenci w postępowaniach habilitacyjnych**”.

Ponadto w swoim raporcie NIK potwierdziła, że „badana dokumentacja dotycząca powołania 42 komisji **nie zawierała informacji** (not, list kontrolnych) o poszczególnych osobach powołanych do składu komisji (przez Centralną Komisję⁴ i rady wydziałów uczelni), w szczególności **odnoszących się do dziedzin i dyscyplin naukowych jakie reprezentują recenzenci czy osiągnięć naukowych predysponujących ich do sporządzania recenzji**, a także wyniku dokonanej oceny formalnej osób powołanych do komisji (pod kątem kwalifikacji i zachowania zasady bezstronności). Powołani członkowie komisji nie składali również stosownych oświadczeń o braku powiązania z habilitantem (taki wymóg nie wynika bezpośrednio z przepisów prawa powszechnie obowiązującego). W materiałach Centralnej Komisji dotyczących wyznaczania recenzentów w postępowaniu habilitacyjnym na posiedzeniu danej Sekcji, jak i w kartach do głosowania, podawano wyłącznie nazwiska i imiona, stopień i tytuł naukowy proponowanych członków komisji habilitacyjnej”.

Zgodnie z dokumentem *Dobre praktyki w procedurach recenzyjnych w nauce*, opracowanym przez Zespół do Spraw etyki w Nauce, który doradzał Ministrowi Nauki i Szkolnictwa wyższego w latach 2009 – 2010, recenzent nie powinien podejmować się zadania związanego z oceną wniosku, gdy wykracza on poza zakres jego naukowego **doświadczenia i kompetencji**. Rzetelnie napisana recenzja przez **eksperta** z danej dziedziny nauki jest podstawą uchwały o nadaniu bądź odmowie nadania stopnia doktora

³(https://www.nik.gov.pl/kontrolne/wyniki-kontroli-nik/pobierz,kno~d_16_509_201703011342461488375766~01,typ,kk.pdf)

⁴ W wyniku reformy szkolnictwa wyższego od 1 stycznia 2021 Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów została zastąpiona przez Radę Doskonałości Naukowej (RDN).

habilitowanego. Nierzetelna i nieobiektywna recenzja, przyjęta przez organ właściwy do nadawania stopnia doktora habilitowanego, będzie wpływać na treści podejmowanych uchwał na kolejnych etapach postępowania awansowego.

W przedmiotowym postępowaniu habilitacyjnym dorobek naukowy dotyczy w głównej mierze logopedii oraz opracowanych testów diagnostycznych. Logopedia jest nauką związaną z rozwojem mowy i komunikowania się w różnych okresach rozwojowych człowieka oraz z zaburzeniami tego procesu.

Należy wyjaśnić, że logopeda należy w Polsce do zawodów regulowanych, co oznacza, że wykonywanie go jest możliwe tylko po spełnieniu konkretnych wymogów określonych przepisami prawa. Logopedą może być w Polsce osoba, która ukończyła studia licencjackie, magisterskie lub podyplomowe studia logopedyczne obejmujące co najmniej 600 godzin zrealizowane w 4 semestrach.

Profesja logopedy wymaga wielu wyjątkowych umiejętności. Każdy logopeda powinien posiadać wiedzę nie tylko logopedyczną, ale i z dziedzin pokrewnych, tj. medycyny, psychologii, językoznawstwa i innych. Logopedą nie może być zatem specjalista z innej dziedziny, np. pedagogiki czy dydaktyki, ale specjalista posiadający wiedzę i umiejętności praktyczne potwierdzone odpowiednimi kwalifikacjami z zakresu logopedii.

Natomiast powołani do oceny osiągnięć w postępowaniu członkowie Komisji habilitacyjnej posiadają niewątpliwie kwalifikacje naukowe, niemniej jednak obszary ich działalności naukowej, związanej np. z dydaktyką, pedagogiką wczesnoszkolną, pedagogiką rodziny, socjologią, pedagogiką wczesnoszkolną, pozostają odległe w stosunku do osiągnięć przedstawionych w przedmiotowym postępowaniu. Biorąc pod uwagę osiągnięcia publikacyjne i zakres zainteresowań naukowych recenzentów, można zauważyć, że osiągnięcia naukowe wybranych recenzentów w żadnym miejscu nie koncentrują się ani na opracowaniu testów diagnostycznych ani na zagadnieniach związanych z logopedią.

Mając na względzie powyższe, **poważne zastrzeżenia budzi kwestia doboru recenzentów dokonujących oceny dorobku naukowego, którymi były osoby niespełniające kryteriów wskazanych w art. 20 ust. 6 u.s.t.n., to znaczy osoby nieposiadające wystarczającej wiedzy w zakresie danej dziedziny i dyscypliny naukowej.**

W postępowaniu habilitacyjnym ocenie zostały poddane 4 wystandaryzowane testy służące do diagnozy dzieci, w tym dwa autorskie testy służące do oceny logopedycznej (Karty Oceny Logopedycznej Dziecka – KOLD oraz Karty Oceny Słuchu Fonemowego – KOSF).

W przedmiotowym postępowaniu, aż 5 osób w komisji habilitacyjnej, to osoby niemające kompetencji z zakresu logopedii.

Członkowie Komisji habilitacyjnej	Specjalności
prof. Mirosława Nowak-Dziemianowicz	pedagogika ogólna, pedagogika rodziny
prof. Teresa Żółkowska	pedagogika specjalna, socjologia niepełnosprawności
prof. Ewa Filipiak	dydaktyka, pedagogika wczesnoszkolna
dr hab. Magdalena Olempska	pedagogika specjalna
dr hab. Lilianna Konopska	logopedia , pedagogika specjalna
dr hab. Dorota Podgórska-Jachnik	pedagogika specjalna, surdopedagogika, logopedia
prof. Dorota Klus-Stańska	dydaktyka, pedagogika ogólna, pedagogika wczesnoszkolna

Aż dwóch recenzentów (prof. E. Filipiak i prof. D. Klus-Stańska) podjęły się oceny testu logopedycznego „Karty Oceny Logopedycznej Dziecka - KOLD”, **który jest przeznaczony wyłącznie do zastosowania przez logopedów. Jako osoby mające status biegłych zakresu pedagogiki i dydaktyki przekroczyły uprawnienia i podjęły się czynności polegających na ocenie testu logopedycznego, które nie leżą w zakresie ich kompetencji wymienionych.**

Natomiast z 9 osobowej Rady Naukowej Instytutu Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Szczecińskiego, **żadna z osób nie posiada kompetencji do oceny osiągnięć z zakresu z logopedii.**

Rada Naukowa Instytutu Pedagogiki	Specjalności
prof. zw. dr hab. Barbara Kromolicka	pedagogika społeczna, praca socjalna
dr hab. Beata Bugajska, prof. US	pedagogika
dr hab. Urszula Chęcińska, prof. US	literaturoznawstwo
dr hab. Anna Murawska, prof. US	kształcenie nauczycieli, teoria wychowania
dr hab. Justyna Nowotniak, prof. US	pedagogika ogólna, pedagogika szkolna
dr hab. Irena Ramik-Mażewska, prof. US	pedagogika specjalna
dr hab. Elżbieta Magiera, prof. US	historia wychowania
dr hab. Hubert Kupiec, prof. US	pedagogika społeczna
dr hab. Elżbieta Perzycka, prof. US	edukacja medialna, informatyka, pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, pedagogika medialna

Należy wspomnieć, że w bazie Ludzie Nauki znajduje się 38 samodzielnych pracowników nauki, to znaczy osób ze stopniem doktora habilitowanego i tytułem profesora, którzy posiadają kompetencje w zakresie logopedii⁵.

Nie bez znaczenia jest stwierdzenie, zaprotokołowane podczas posiedzenia Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki z 18 lutego 2021 r, na którym prof. Mirosława Nowak-Dziemianowicz bez skrępowania stwierdza, że **nie ma dużego doświadczenia logopedycznego** (Protokół z dnia 18.02.2021 r. s. 9). Dodać należy, że prof. M. Nowak-Dziemianowicz nie ma żadnego doświadczenia logopedycznego, ani w aspekcie teoretycznym, ani w aspekcie praktycznym, ponieważ nie jest logopedą.

Ponadto **doświadczenie życiowe bezsprzecznie pozwala stwierdzić, że w sytuacji, gdy ktoś przyznaje, że się na czymś nie zna, albo czegoś nie rozumie, to nie może przedstawić obiektywnej oceny, a tym bardziej przypisywać sobie roli biegłego (eksperta).**

W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji RDN wydanej w postępowaniu odwoławczym powinno się znaleźć odniesienie do zarzutów w zakresie składu komisji habilitacyjnej i wyboru recenzentów, gdyż okoliczność ta była przedmiotem zarzutów do uchwały Rady Naukowej. RDN powinna była odnieść się szczegółowo do zarzutu odwołania, co do składu powołanej komisji habilitacyjnej, w tym wyboru recenzentów, ocenić, czy ich wybór był prawidłowy na gruncie art. 18a ust. 5 oraz art. 20 ust. 6 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki. RDN powinna ewentualnie stwierdzić, czy możliwe było powołanie komisji habilitacyjnej w innym składzie, biorąc pod uwagę treść wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego oraz treść zarzutów odwołania.

Ponadto organ odwoławczy, mimo zwrócenia uwagi na niewłaściwy dobór recenzentów nie zweryfikował niepoprawności ich wyboru, ale **jako rzeczoznawcę wyznaczył prof. K. Konarzewskiego, który zgodnie z bazą „Ludzie nauki” posiada specjalizację z teorii socjalizacji** zatem specjalizację, która nie ma żadnego związku z logopedią. Żadna z publikacji prof. K. Konarzewskiego zamieszczona w bazie Google Scholar nie jest

⁵https://nauka-polska.pl/#/results?_k=vbo2gz

tematycznie związana z logopedią. Przykładowe tytuły artykułów K. Konarzewskiego – „Czy program 500+ podwyższył osiągnięcia szkolne uczniów z biedniejszych rodzin?”, „Sztuka nauczania”, „O wychowaniu w szkole”, „Odmienne podejście do kształcenia nauczycieli” i inne.

Na zakończenie należy zwrócić uwagę, że nie wiadomo na jakiej podstawie i według jakich kryteriów zostali wybrani recenzenci do oceny osiągnięć naukowych logopedycznych. Niestety wybór recenzentów stanowi niewątpliwie ogromny problem, ponieważ w postępowaniach habilitacyjnych recenzenci wybierani są na zasadzie uznaniowości, bez rzetelnej oceny ich kompetencji.

Brak ustawowej możliwości odniesienia się habilitanta do treści recenzji, uniemożliwia dyskusję akademicką, która powinna być podstawą rozwoju nauki. Nierzetelnie przygotowane recenzje, przyjmowane przez dziekanów czy dyrektorów organów właściwych do nadawania stopnia doktora habilitowanego są podstawą podejmowania dalszych działań organów, bez możliwości sprostowania dotyczących merytorycznej oceny osiągnięć habilitanta.

W kontekście powyższego nie może budzić wątpliwości rażące naruszenie prawa materialnego a mianowicie art. 20 ust. 6 u.s.t.n.

Ad. 3) Wybór do Komisji habilitacyjnej recenzentów i członków Komisji habilitacyjnej oraz ocena dorobku naukowego przez osoby, **które nie mają uznanej renomy** w tym renomy międzynarodowej,

Zgodnie z art. 18a. 5. u.s.t.n. Centralna Komisja w terminie 6 tygodni od dnia otrzymania wniosku spełniającego wymagania formalne powołuje komisję habilitacyjną w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego. Komisja składa się z:

- 1) czterech członków **o uznanej renomie naukowej, w tym międzynarodowej**, w tym przewodniczącego i dwóch recenzentów, wyznaczonych przez Centralną Komisję spoza jednostki, o której mowa w ust. 2 lub 3;
- 2) trzech członków **o uznanej renomie naukowej, w tym międzynarodowej**, w tym sekretarza i recenzenta, wyznaczonych przez jednostkę, o której mowa w ust. 2 lub 3.

Obecnie obowiązująca Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* uszczegóławia zapis i wskazuje w art. 221. 5, że recenzentem w postępowaniu habilitacyjnym może być osoba posiadająca stopień doktora habilitowanego lub tytuł

profesora oraz **aktualny dorobek naukowy lub artystyczny i uznaną renomę, w tym międzynarodową.** Mając jednak na względzie datę złożenia przeze mnie wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. nie mają zastosowania.

Niezależnie od powyższego, problem w tym, że w obecnym stanie wyboru recenzentów nie wskazano według jakiej procedury są oni wybierani. Zwraca na to uwagę również NIK, który we wspomnianym Raporcie pisze: „Centralna Komisja nie ustaliła wewnętrznej procedury precyzującej sposób wyboru członków komisji habilitacyjnych. W szczególności nie sprecyzowano sposobu powoływania recenzentów w postępowaniach habilitacyjnych, który m.in. mógłby obejmować:

- 1) wskazanie źródła informacji (bazy danych, wykazu, ewidencji) stanowiącego podstawę wyboru członków komisji, w tym recenzentów w postępowaniach habilitacyjnych,
- 2) sposoby **sprawdzania pod względem formalnym oraz merytorycznym osiągnięć osób** powoływanych do jej składu przez właściwą Sekcję Centralnej Komisji na wniosek jej przewodniczącego oraz prawidłowości powołania członków komisji habilitacyjnej przez radę jednostki organizacyjnej przeprowadzającej postępowanie,
- 3) **uzupełniające kryteria pozwalające wskazać, jakie dyscypliny naukowe, w tym w szczególności, jakie specjalności innych dyscyplin naukowych niż ta,** w której habilitant chce uzyskać stopień naukowy, mogą być traktowane jako „pokrewne” czy też określenie **co należy rozumieć pod terminem „uznana renoma naukowa”.**

Zgodnie z definicją języka polskiego pojęcie „renoma” oznacza bardzo dobrą opinią o kimś lub o czymś. Jednak określić należy, kto wyznacza renomę? Kto nadaje renomę w nauce? Nauka od dawna jest globalna a osiągnięcia każdego naukowca o uznanej renomie można znaleźć w ogólnodostępnych bazach

Najbardziej popularnym miernikiem renomy naukowców wartość jest indeks Hirsha, którego wartość wskazuje znaczenie naukowe publikacji danego autora. Indeks Hirsha można określić przy pomocy dostępnej ogólnoswiatowej aplikacji Publish or Perish, według której **mój indeks Hirsha wynosi 5.** Należy wziąć pod uwagę, że od 2014 r., nie jestem zatrudniona w żadnej jednostce naukowej, zatem moje publikacje naukowe mają dużo mniejsze oddziaływanie na środowisko naukowe, niż aktywnie działających nauczycieli akademickich, którymi są członkowie Komisji habilitacyjnej i Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego.

W przedmiotowym postępowaniu habilitacyjnym, większość osób wybranych do Komisji miała mniejsze osiągnięcia niż osiągnięcia przedstawione im do oceny. Wartość naukową, a co się z tym wiąże renomę naukową oceniającej mnie Komisji habilitacyjnej i Rady Naukowej Instytutu Nauk Pedagogicznych przedstawiono w poniższych tabelach.

Skład Komisji habilitacyjnej	Indeks Hirsha
prof. Mirosława Nowak-Dziemianowicz	0
prof. Teresa Żółkowska	0
prof. Ewa Filipiak	0
dr hab. Magdalena Olempska	3
dr hab. Lilianna Konopska	5
dr hab. Dorota Podgórska-Jachnik	9
prof. Dorota Klus-Stańska	22

Z przedstawionego zestawienia wynika, że w oceniającej mnie Komisji habilitacyjnej, **tylko 2 osoby mają wyższy indeks Hirsha ode mnie**, z których D. Klus-Stańska, której indeks Hirsha wynosi 22, nie zajmuje się naukowo logopedią i nie posiada wiedzy oraz doświadczenia związanych z tematyką logopedyczną, ani nie jest ekspertem z zakresu psychometrii.

Rada Naukowa Instytutu Pedagogiki	indeks Hirsha
prof. zw. dr hab. Barbara Kromolicka	0
dr hab. Beata Bugajska, prof. US	0
dr hab. Urszula Chęcińska, prof. US	0
dr hab. Anna Murawska, prof. US	0
dr hab. Justyna Nowotniak, prof. US	0
dr hab. Irena Ramik-Mażewska, prof. US	0
dr hab. Elżbieta Magiera, prof. US	3
dr hab. Hubert Kupiec, prof. US	4
dr hab. Elżbieta Perzycka, prof. US	4

Źródło danych: Baza Publish or Perish

Z przedstawionej analizy wynika, że w oceniającej mnie Radzie Naukowej Instytutu Nauk Pedagogicznych **żadna z osób nie miała wyższego wskaźnika indeksu Hirsha ode mnie**. Z powyższego płynie wniosek, że osoby o mniejszej renomie naukowej, oceniały osobę o wyższej renomie i uznaniu naukowym. Jest to niewątpliwie błąd logiczny polegający na tym, że osoba o wyższych osiągnięciach naukowych jest oceniana przez osoby o niższych osiągnięciach. Zatem przesłanka zawarta w art. 18a. 5. u.s.t.n. mówiąca o tym, że do komisji

habilitacyjnej Centralna Komisja (obecnie RDN) powołuje członków o uznanej renomie naukowej nie została w tym przypadku spełniona, co miało istotny wpływ na podjęcie uchwały o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego.

W kontekście powyższego nie może budzić wątpliwości zarzut naruszenia prawa materialnego, przez obrazę art. 18a. 5. u.s.t.n.

Ad. 4) Brak zapewnienia stronom czynnego udziału na każdym etapie postępowania oraz **uniemożliwienie wypowiedzenia przed wydaniem decyzji** przez organ, co miało istotny wpływ na wydanie uchwały o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego.

W art. 32 Konstytucji wyrażona jest zasada: „Wszyscy są równi wobec prawa”. W literaturze z zakresu prawa konstytucyjnego ugruntował się pogląd, że norma prawna zawarta w art. 32 Konstytucji stanowiąca, że wszyscy są równi wobec prawa, jest zasadą prawa i ma charakter *lex generalis*, zatem obowiązuje wobec wszystkich podmiotów prawa, poddanych polskiej jurysdykcji, to jest zarówno wobec osób fizycznych, jak i prawnych, a nadto oznacza zarówno równość praw, jak i równość w prawie⁶. Przywołując stanowisko Trybunału Konstytucyjnego należy uznać, iż jeżeli pewien zbiór podmiotów cechuje określona, istotna cecha relewantna, to – istnieje konstytucyjny nakaz, aby takie podmioty należące do tej samej klasy, w ramach określonego stanu prawnego, czyli w podobnej sytuacji, traktowane były równo, zatem tak samo, bez zróżnicowania w postaci faworyzowania, ale i bez dyskryminacji. Trybunał także podkreślił, iż zasada równości wobec prawa obowiązuje zarówno w procesie stosowania norm prawnych, jak i w procesie kształtowania sytuacji podmiotów prawa, to jest w trakcie stanowienia norm prawnych⁷. Odmienne traktowanie pewnej kategorii podmiotów prawa jest dopuszczalne jednak jedynie w celu wyrównywania różnic w możliwości korzystania z przysługujących im praw i wolności⁸.

⁶ M. Chmaj, *Równość wobec prawa i zakaz dyskryminacji*, [w:] *Konstytucyjne wolności i prawa w Polsce. Zasady ogólne*, t. I, red. M. Chmaj, Kraków 2002, s. 126.

⁷ Wyrok z dnia 13 marca 1998r. K 24/97, OTK 1998, nr 2 poz. 13.

⁸ R. Wieruszewski, *Zasada równości i niedyskryminacji w świetle orzecznictwa Komitetu Praw Człowieka*, Państwo i Prawo, 2000, z. 4 s. 41.

Zgodnie z art. 18a. 10 u.s.t.n. Komisja habilitacyjna może przeprowadzić z wnioskodawcą rozmowę o jego osiągnięciach i planach naukowych. Szczególnie w przypadku wątpliwości recenzentów podczas oceniania dzieła.

Należy zwrócić uwagę, że jedynie przed posiedzeniem komisji habilitacyjnej lub w trakcie posiedzenia Komisji habilitacyjnej habilitant ma prawo zgłoszenia swoich uwag do nieprawidłowości w recenzjach. Jest to jedyny i kluczowy moment w postępowaniu awansowym. Na późniejszych etapach habilitant nie ma możliwości powrotu do polemiki z recenzentami.

Fakt ten potwierdza wyrok NSA, w którym można przeczytać, że **„habilitant może bowiem prowadzić polemikę z oceną jego dorobku naukowego wyrażoną w recenzjach sporządzonych przez powołanych do tego recenzentów tylko w toku postępowania przed organem pierwszej instancji oraz w odwołaniu od decyzji odmawiającej nadania stopnia naukowego”**. (I OSK 2222/16 z dnia 13 lipca 2016 r.).

Istotne w tym temacie jest również stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich, (sygn. VII.7043.1.2020.ABM), w którym Rzecznik wyraźnie wskazuje, że **„recenzje dorobku powinny być udostępnione habilitantom w takim czasie, by możliwe było podjęcie przez nich polemiki z ocenami recenzentów nie tylko w ewentualnym odwołaniu, ale także w trakcie postępowania przed organem pierwszej instancji”**.

O ile zasada czynnego udziału strony w postępowaniach administracyjnych (art. 10 k.p.a.) wyznacza ograniczenia w postępowaniach prowadzonych w przedmiocie nadania stopni naukowych i tytułów, o tyle nie sposób zaakceptować sytuacji, w której strona jest całkowicie pozbawiona możliwości prowadzenia polemiki z oceną jej rozprawy czy też dorobku naukowego wyrażoną w recenzjach sporządzonych przez powołanych do tego recenzentów. Strona może to bowiem czynić nie tylko w toku czynności przewodu prowadzonego przed organem I instancji, lecz także w odwołaniu od decyzji zamykającej drogę do nadania stopnia naukowego (vide Jan Paweł Tarno, *Rola odpowiedniego stosowania przepisów k.p.a. w postępowaniach w sprawach stopni naukowych (wybrane zagadnienia)*, Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego 2011/6/18-35)”.

W przedmiotowym postępowaniu habilitacyjnym negatywne, nierzetelne i nieuzasadnione recenzje stały się przedmiotem głosowania podjętego zarówno przez Komisję habilitacyjną, jak i Radę Naukową Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego. Organy te podjęły uchwałę o odmowie nadania stopnia doktora

habilitowanego, nie znając moich kluczowych argumentów i wyjaśnień dotyczących prowadzonych badań.

Negatywne recenzje dyskredytujące moje osiągnięcia, które zawierają wyrwane z kontekstu zdania z przedstawionych do oceny tekstów, sformułowania nieprawdziwe, złośliwe i nacechowane emocjonalnie są udostępniane w Internecie, np. „widoczny bezmiar niekompetencji metodologicznej”, badanie „urąga podstawowym zasadom”, „podczas czytania moja cierpliwość jako recenzenta została wystawiona na ciężką próbę”. To wybrane sformułowania z jednej tylko recenzji przedstawionej przez prof. Dorotę Klus-Stańską.

A zatem każda osoba czytająca recenzje w Internecie, bez wglądu do materiału źródłowego, który stanowią książki i publikacje habilitanta, odnosi wrażenie, że habilitant nie zasługuje na awans naukowy. Tym bardziej, że recenzje pisane są przez samodzielnych pracowników nauki, a zatem osoby o najwyższym statusie naukowym.

Istotne dla przedmiotowego postępowania jest to, że 29 stycznia 2020 r., czyli dwa dni po otrzymaniu recenzji (wszystkie 3 recenzje otrzymałam pocztą mailową 27 stycznia 2020 r.) zwróciłam się do Przewodniczącej Rady Naukowej B. Kromolickiej z prośbą o podanie terminu posiedzenia Komisji habilitacyjnej. Moja prośba spowodowana była nadzieją rozmowy z recenzentami lub Komisją habilitacyjną przed podjęciem uchwały, w celu wyjaśnienia nieprawidłowości i nierzetelności w otrzymanych recenzjach.

B. Kromolicka 1 lutego 2021 r. w odpowiedzi napisała: „*Komisja Habilitacyjna Pani przewodu odbyła już posiedzenie w piątek 29 stycznia 2021 r.*”.

Ponieważ nie poinformowano mnie o planowanym posiedzeniu Komisji Habilitacyjnej, a jej posiedzenie odbyło się 2 dni (!) po otrzymaniu przeze mnie recenzji, nie miałam możliwości ustosunkowania się do zarzutów recenzentów dotyczących mojego dorobku naukowego.

W dniu 2 lutego 2021 r. złożyłam do Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego, prof. Waldemara Tarczyńskiego wniosek o zawieszenie postępowania habilitacyjnego, prowadzonego przez Radę Wydziału Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Szczecińskiego. Jako powód zawieszenia postępowania podałam brak możliwości wyrażenia mojego stanowiska odnośnie recenzji w postępowaniu habilitacyjnym. Wniosek został odrzucony Uchwałą 14/2021. W uzasadnieniu uchwały wskazano, że „**zawieszenie postępowania zagraża szeroko pojętemu interesowi społecznemu**”.

W przypadku, gdy w ocenie organu zawieszenie postępowania zagraża interesowi społecznemu, ma on obowiązek precyzyjnie wskazać, "o jaki interes ogólny (publiczny) chodzi, i udowodnić, iż jest on na tyle ważny i znaczący, że bezwzględnie wymaga ograniczenia uprawnień indywidualnych obywateli". Dopiero tak dokonana ocena, oparta na szczegółowo ustalonych okolicznościach sprawy, nie będzie nosić cech dowolności i mieści się w ramach dopuszczalnego stosowania pojęcia nieostrego (wyroki: NSA z dnia 20 listopada 1990 r., II SA 759/90, OSP 1991, z. 7-8, poz. 178 oraz SN z dnia 18 listopada 1993 r., III ARN 49/93, OSNCP 1994, z. 9, poz. 181)" (za: Łaszczycza G., Kodeks postępowania administracyjnego. Tom I. Komentarz do art. 1 – 103, LEX 2010)⁹.

Dlatego Rada Naukowa Instytutu Pedagogiki powinna wyraźnie wskazać interes społeczny, jakiemu zawieszenie tego postępowania mogłoby zagrażać. Tymczasem wymienione w decyzji o odmowie zawieszenia argumenty, np. „budowanie zaufania przyszłych doktorantów oraz habilitantów co do ciągłości procedury i nieuchronności poszczególnych etapów postępowania o nadanie stopnia doktora oraz doktora habilitowanego” oraz, że „zawieszenie postępowania zagraża szybkości postępowania” w żadnym miejscu nie wykazują zagrożenia interesu społecznego ograniczają moje uprawnienia jako obywatela do uczciwego i sprawiedliwego udziału w postępowaniu habilitacyjnym.

Odmowa zawieszenia postępowania gdyż zagraża ono **interesowi społecznemu** wydana była z naruszeniem prawa, co nie zostało dostrzeżone ani przez Radę Naukową Instytutu Nauk Pedagogicznych, ani przez organ odwoławczy – Radę Doskonałości Naukowej. Natomiast na podstawie nierzetelnych recenzji została podjęta uchwała o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego, a następnie Rada Doskonałości Naukowej podtrzymała zaskarżoną uchwałę.

Pośpiech w podejmowaniu decyzji – **2 dni** od otrzymania przez mnie recenzji do posiedzenia Komisji habilitacyjnej i uchwale o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego, brak możliwości odniesienia się do zarzutów zawartych w recenzjach, rodzi brak zaufania do organu w kwestii fundamentalnej – wypowiedzenia się osoby najbardziej zainteresowanej co do zebranych w toku postępowania ocen zawartych w recenzjach, zwłaszcza, iż zgłaszałam chęć udziału w tym postępowaniu.

⁹Postanowienie nr 051/2014 z dnia 18.02.2014 r., Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Ad. 5) Przyjęcie recenzji zawierających **konkluzje niezgodne z prawem**

Mimo, iż sąd administracyjny nie dokonuje merytorycznej oceny przedstawionych w danej sprawie recenzji, nie ocenia dorobku naukowego osoby ubiegającej się o uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego oraz tego czy rozprawa habilitacyjna kandydata stanowiła znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej; oraz sąd nie jest uprawniony do rozwiązywania merytorycznych sporów powstałych w świecie nauki, a dokonuje jedynie kontroli zgodności z prawem zaskarżonego aktu organu administracji (vide: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 14 września 2006, sygn. akt I SA/Wa 1027/06) podkreślić należy, że Rada Doskonałości Naukowej naruszyła art. 16 ust. 1 u.s.t.n. poprzez przyjęcie, że moje osiągnięcia naukowe nie stanowią znacznego wkładu w rozwój dyscypliny pedagogika, gdyż w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji brak samodzielnych rozważań merytorycznych Organu. Rada Doskonałości Naukowej ograniczyła się bowiem do przytoczenia wniosków recenzentów oraz Rady Naukowej bez dokonania własnej merytorycznej oceny rozstrzygnięcia w postaci odmowy nadania stopnia doktora habilitowanego.

Zgodnie z art. 18a. 7 u.s.t.n. „W terminie nie dłuższym niż sześć tygodni od dnia powołania komisji habilitacyjnej recenzenci, o których mowa w ust. 5, oceniają czy osiągnięcia naukowe wnioskodawcy spełniają kryteria określone w art. 16 i przygotowują recenzje”. Zatem kompetencje recenzentów są określone w Ustawie i polegają na ocenie, a recenzenci w zgodzie z art. 16 u.s.t.n. powinni ocenić „osiągnięcia naukowe lub artystyczne habilitanta, uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiącą znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej lub artystycznej oraz czy wykazuje się on istotną aktywnością naukową lub artystyczną.

W przedmiotowym postępowaniu habilitacyjnym recenzenci autorytarnie odmówili mi nadania stopnia doktora habilitowanego. Nadanie bądź odmowa nadania stopnia należy do kompetencji organu właściwego do nadawania stopnia doktora habilitowanego, w tym przypadku do Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego.

Konkluzja zawarta w recenzji prof. Doroty Klus-Stańskiej – „nadesłany mi do recenzji dorobek oceniam negatywnie i jestem zdecydowanie za odmową nadania dr Joannie Gruba stopnia doktora habilitowanego”.

Konkluzja zawarta w recenzji dr hab. Doroty Podgórskiej-Jachnik – „jako recenzentka odmawiam nadania dr Joannie Grubie stopnia naukowego doktora habilitowanego”

Konkluzja zawarta w recenzji prof. Ewy Filipiak – „jestem zdecydowanie za odmową nadania stopnia doktora habilitowanego Joanne Gruba”.

W przedmiotowym postępowaniu, wszystkie otrzymane recenzje zawierają konkluzję, w których recenzenci odmawiają mi nadania stopnia doktora habilitowanego, co jest niezgodne z ustawą, a recenzje takie nie powinny być przyjęte przez przewodniczącą Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki B. Kromolicką.

Ad. 6) Brak zebrania i **rozpatrzenia całego materiału wchodzącego** w skład osiągnięć naukowych, co miało istotny wpływ na podjęcie uchwały o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego.

Zgodnie z art. 75 k.p.a. jako dowód należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a zgodnie z art. 77 k.p.a. organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy.

Recenzenci oraz pozostali członkowie Komisji Habilitacyjnej w postępowaniu habilitacyjnym oraz członkowie Rady Naukowej Instytutu Nauk Pedagogicznych powinni drobiazgowo i z wysoką starannością zebrać i rozpatrzyć cały materiał składający się na główne osiągnięcie naukowe. Recenzje i opinie powinny być skrupulatne, dokładne i obiektywne, a oceny uzasadnione. Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z *Kodeksem etyki pracownika naukowego* sporządzanie nierzetelnych recenzji habilitacyjnych należy do wysoce nagannych przewinień.

W pierwszym etapie postępowania, które toczy się przed Radą jednostki naukowej, organ powinien zebrać cały materiał dowodowy i podjąć merytoryczną jego ocenę. Od wyczerpującego zebrania materiałów i ustalenia rzeczywistego stanu rzeczy zależna jest obiektywna ocena zarówno przez Komisję habilitacyjną, jak i Radę Wydziału.

W przedmiotowym postępowaniu habilitacyjnym recenzenci i pozostali członkowie Komisji ocenili testy diagnostyczne wykazane jako główne osiągnięcie naukowe tylko częściowo, a ich opinie były podstawą do podjęcia uchwały o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego.

Po wszczęciu postępowania na Uniwersytecie Szczecińskim, w dniu 20 października 2020 r. wysłałam na adres Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Szczecińskiego komplet 7 dokumentów zawierających główne osiągnięcie pt. *Testy do diagnozy wybranych aspektów rozwoju dziecka*.

W piśmie przewodnim, które wysłałam wraz z dokumentami zazaczyłam, że przesyłam materiały merytoryczne bez materiałów diagnostycznych, stanowiących integralną część testów, z uwagi na ich wysoki koszt. **Jeden komplet materiałów diagnostycznych to około 4 000 zł.** Przesłanie 7 kompletów dla całej Komisji habilitacyjnej, to koszt 28 000 zł (obecnie więcej). Jest oczywistym, że materiały wysłane do oceny w postępowaniu habilitacyjnym nie wracają do habilitanta, zatem jest to ogromny koszt do poniesienia, wiedząc, że materiały nie zostaną zwrócone.

Równocześnie zazaczyłam, że gdyby którykolwiek z recenzentów lub członków Komisji habilitacyjnej chciał zapoznać się z pomocami diagnostycznymi, niezwłocznie pomoce dostarczę.

Dodatkowo o dobrej woli w kwestii przysłania członkom Komisji habilitacyjnej materiałów diagnostycznych poinformowałam również w e-mailu z 25 października 2020 r. sekretarz Komisji prof. T. Żółkowską, podając informację, że jeżeli członkowie Komisji będą chcieli mieć w nie wgląd, niezwłocznie wyślę im materiały diagnostyczne.

W odpowiedzi otrzymałam informację, że jedynie członek Komisji habilitacyjnej dr hab. Lilianna Konopska wyraziła chęć otrzymania materiałów diagnostycznych, które zostały jej niezwłocznie wysłane na podany adres domowy. Po kilku dniach przesyłka z materiałami diagnostycznymi **wróciła z powrotem ponieważ L. Konopska odmówiła przyjęcia przesyłki!**

Pozostali członkowie Komisji habilitacyjnej nie wyrazili chęci otrzymania materiałów diagnostycznych. Zatem recenzenci oparli swoje recenzje na niepełnym materiale, co widoczne jest w sporządzonych przez nich recenzjach.

Niechęć recenzentów do otrzymania materiałów diagnostycznych oraz ocena testów bez wglądu w materiały diagnostyczne niewątpliwie wpłynęła na wydanie uchwały przez Komisję habilitacyjną a następnie Radę Wydziału Nauk Pedagogicznych o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego.

Dlatego podtrzymuję zarzuty zawarte w odwołaniu z dnia 1 kwietnia 2021 r. zwracając szczególną uwagę na fakt, że zarówno członkowie Komisji habilitacyjnej, jak i członkowie Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki wraz z przewodniczącą Rady prof. Barbarą Kromolicką, wiedzieli o możliwości przesłania dodatkowych, niestety bardzo

drogich materiałów, niestety nie zignorowali ten fakt. Brak wglądu w materiały diagnostyczne odzwierciedla się w napisanych negatywnych recenzjach, w których recenzenci ocenili tylko część materiałów.

Ponadto, zawarte w decyzji RDN stwierdzenie, że „co prawda, Odwołująca zgłosiła gotowość przesłania „pomocy diagnostycznych” zainteresowanym członkom komisji (...), ale takiego trybu komunikowania się pomiędzy Habilitantem a komisją habilitacyjną nie przewiduje ustawa” jest nieprawidłowe.

Trudno zgodzić się z tym stwierdzeniem, bowiem, osoby oceniające osiągnięcia w postępowaniu habilitacyjnym, wiedząc, że przesłany dorobek może być uzupełniony o dodatkowe materiały mogły skorzystać z art. 18a. 10 u.s.t.n., w którym przeczytać można, że „w szczególnych przypadkach, uzasadnionych wątpliwościami komisji habilitacyjnej dotyczącymi dokumentacji osiągnięć naukowych, komisja może przeprowadzić z wnioskodawcą rozmowę o jego osiągnięciach (...)”. Natomiast nieuwzględnienie wymienionych okoliczności przez organ spowodowało, że nie rozpatrzył on całego materiału dowodowego i zgłoszonych żądań co skutkowało wydaniem uchwały o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego, a następnie utrzymaniem jej w mocy decyzją RDN. Zatem recenzenci nie rozpatrzyli rzetelnie całego materiału dowodowego.

Rada Doskonałości Naukowej powołując się na wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 27 stycznia 2012 r., sygn. akt I OSK 2052/11 wskazując, że postępowanie dowodowe przed RDN ograniczone jest tylko do uzyskania opinii recenzentów wyprodukowała z wyroku nieprawidłowe wnioski, które w zakresie obowiązków Centralnej Komisji należy odnieść do Rady Doskonałości Naukowej. .

W uzasadnieniu wyroku czytamy bowiem: *„Naczelnny Sąd Administracyjny nie podzielił natomiast stanowiska Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, zawartego w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że Centralna Komisja ma kompetencje ograniczone wyłącznie do kontroli, a nie do merytorycznego orzekania w sprawie dopuszczenia do kolokwium habilitacyjnego, co Sąd rozumiał w ten sposób, że powołani przez Centralną Komisję recenzenci mają uprawnienie jedynie do oceny legalności postępowania przed Radą Wydziału. Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o stopniach naukowych (...) osoba ubiegająca się o nadanie jej (w tym wypadku) stopnia doktora habilitowanego może wnieść odwołanie od odmownej uchwały jednostki organizacyjnej m.in. w przedmiocie dopuszczenia do kolokwium habilitacyjnego (art. 18 ust. 2 pkt 3 ustawy w wersji obowiązującej w dacie*

orzekania przez organ) do Centralnej Komisji za pośrednictwem rady właściwej jednostki organizacyjnej w terminie jednego miesiąca od dnia powiadomienia o treści uchwały. W takim wypadku, Rada przekazuje odwołanie Centralnej Komisji wraz ze swoją opinią i aktami przewodu w terminie trzech miesięcy od dnia złożenia odwołania. W myśl natomiast art. 21 ust. 2 ww. ustawy Centralna Komisja po rozpatrzeniu odwołania (w terminie nie dłuższym niż sześć miesięcy) albo utrzymuje w mocy zaskarżoną uchwałę, albo uchylając ją, przekazuje sprawę do ponownego rozpatrzenia radzie tej samej lub innej jednostki organizacyjnej. Istotne jest przy tym, iż Centralna Komisja - na zasadzie art. 35 ust. 3 cytowanej ustawy - podejmuje uchwały po zasięgnięciu opinii jednego a w niektórych przypadkach - dwóch recenzentów, w tym co najmniej jednego spoza składu Centralnej Komisji. Powyższe oznacza, że Centralna Komisja, mimo że jest organem odwoławczym, prowadzi również własne postępowanie dowodowe, choć ograniczone jedynie do ww. postępowania opiniodawczego. Z tego powodu organ ten jest organem, który musi stosować w prowadzonych przed nim postępowaniach przepisy art. 7, 77 i 80 k.p.a., gdyż musi dokonywać oceny, nie tylko materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu przed Radą Wydziału, ale i materiału dowodowego, zebranego w postępowaniu odwoławczym. Kontrolę zatem zaskarżonej uchwały Rady Wydziału należy w tym wypadku rozumieć jako kontrolę dokonywaną w sposób wszechstronny (vide: wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 grudnia 2008 r., sygn. akt I OSK 838/08 i z dnia 30 marca 2009 r., sygn. akt I OSK 1411/8). Opinie recenzentów, powołanych w postępowaniu odwoławczym, winny więc odnosić się również do tych aspektów, których dotyczyły opinie recenzentów, powołanych w postępowaniu przed Radą (§ 14 ust. 1 obowiązującego w dacie orzekania przez organ rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 15 stycznia 2004 r. w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania czynności w przewodach doktorskim i habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora w związku z art. 16 i art. 17 ust. 1 ustawy o stopniach naukowych (...) w wersji obowiązującej w dniu 20 grudnia 2010 r.). **Pokreślić też wypada, że żaden przepis ustawy o stopniach naukowych (...) nie zawiera ograniczenia w tym zakresie recenzentów powołanych w postępowaniu przez Centralną Komisją a ponieważ, jak ww. wspomniano, organ ten jest z mocy ustawy obowiązany również do zebrania materiału dowodowego w postaci wspomnianych opinii i musi materiał ten rozpatrzyć w sposób wyczerpujący i wszechstronny, to oznacza, że Centralna Komisja musi, by skontrolować prawidłowość zaskarżonej uchwały, najpierw sama dokonać oceny dorobku naukowego kandydata do stopnia naukowego i rozprawy naukowej”.**

Powyższe, należy odnieść do postępowania przed Radą Doskonałości Naukowej, zatem stanowisko Rady Doskonałości Naukowej zaprezentowane w zaskarżonej decyzji o ograniczonym postępowaniu dowodowym należy uznać za nieprawidłowe. Uwzględniając moje zarzuty zawarte w odwołaniu oraz zadeklarowaną chęć przesłania przeze mnie dodatkowych dokumentów diagnostycznych, wypełniając dyspozycję zawartą w art. 7, 77 k.p.a. Rada Doskonałości Naukowej winna zobowiązać mnie do przedłożenia dodatkowego materiału dowodowego zgodnie z moimi wnioskami i zapewnieniami przedstawianymi w toku postępowania, a następnie sama dokonać merytorycznej oceny mojego dorobku naukowego, czego zaniechała.

Ad 7) Zniszczenie nagrań posiedzeń Komisji habilitacyjnej i Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego.

Nagranie posiedzenia daje możliwość zrozumienia uzasadnienia podjętego rozstrzygnięcia, zwłaszcza gdy rozstrzygnięcie to jest niekorzystne. Zapoznanie się z dyskusją podjętą na posiedzeniach pozwala na zrozumienie, dlaczego organy prowadzące postępowanie doszły do określonego stanowiska i jakie względy (np. jakie aspekty ocenianego dorobku naukowego) o tym przesądziły. Ponadto uzyskanie nagrania pozwala na weryfikację czy sporządzony protokół odpowiada przeprowadzonym czynnościom, czy też na przykład pomija istotne elementy dyskusji lub podjętych czynności proceduralnych. W konsekwencji odsłuchanie nagrania pozwala sprawdzić, czy dyskusja dotyczyła *meritum*, czy obejmowała też wątki poboczne, jak również to, czy osiągnięcia zostały poddane kompleksowej i właściwej ocenie.

Poznanie nagrania, oprócz waloru informacyjnego dla strony postępowania, jest informacją przydatną dla habilitantów w związku z możliwością zakwestionowania rozstrzygnięcia o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego. Nagranie pełni ważną rolę przy formułowaniu zastrzeżeń i zarzutów względem podjętego rozstrzygnięcia. „Wprawdzie przepisy ustawowe nie zobowiązują komisji do rejestrowania posiedzenia, **jeżeli jednak takie nagranie powstanie, włączone ono musi być w poczet akt sprawy.** (Kmieciak, Wegner, 2021).

Warto zwrócić uwagę, że pomimo, iż ani *Kodeks postępowania administracyjnego*, ani *Prawo o szkolnictwie wyższym* (a wcześniej mająca zastosowanie w niniejszej sprawie ustawa o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki) nie określają, co dokładnie należy rozumieć pod pojęciem „akta sprawy”, to zgodnie z definicją

B. Graczyka (1953) aktami sprawy jest „wszystko co dotyczy danej sprawy”. Natomiast w art. 73 § 1 k.p.a. podkreślone jest, że strona ma dostęp do akt.

Zgodnie z art. 74 § 2 k.p.a., jeżeli nagranie znajduje się w aktach sprawy, powinno zostać udostępnione stronie. Odmowa udostępnienia tych danych lub sporządzania kopii powinna zapaść w formie postanowienia, na które służy stronie zażalenie.

W orzecznictwie wskazuje się, że dostęp do akt sprawy przez strony postępowań jest jednym z elementów sprawiedliwego postępowania administracyjnego, który jest przedstawiony w art. 2 Konstytucji RP (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 27 czerwca 2008 r., K 51/07).

Warto również przedstawić stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich, który twierdzi, że „nagranie z przebiegu posiedzenia komisji habilitacyjnej, na podstawie którego przygotowywany jest protokół z posiedzenia komisji, stanowi element akt sprawy, podlegający udostępnieniu na podstawie art. 73 § 1 k.p.a. Zapoznanie się z nagraniem może w niektórych przypadkach stanowić istotny i jedyny dowód mogący przyczynić się do ochrony praw habilitanta, w szczególności, gdy kwestionuje on zupełność i prawidłowość sporządzenia protokołu”.

Ponadto Rzecznik pisze, że nie można akceptować stanu **„w którym niszczeniu podlegają akta sprawy administracyjnej przed jej zakończeniem. Strona postępowania jest tym samym pozbawiona możliwości zapoznania się z całością akt sprawy i w konsekwencji weryfikacji czy organ działał prawidłowo i z poszanowaniem wszystkich praw kandydata do stopnia naukowego”**.

W przedmiotowym postępowaniu habilitacyjnym, 23 lutego 2021 r. za pośrednictwem wiadomości e-mail zwróciłam się do prof. Barbary Kromolickiej z prośbą o udostępnienie protokołu z nagraniem z posiedzenia komisji habilitacyjnej z dnia 29.01.2021 r. oraz protokołu z nagraniem z posiedzenia Rady Naukowej Instytutu Nauk Pedagogicznych

Już następnego dnia, 24 lutego 2021 r. otrzymałam wiadomość e-mail, w której prof. B. Kromolicka poinformowała „(...) *nie mogę natomiast udostępnić nagrań z posiedzeń komisji habilitacyjnej i Rady Naukowej z uwagi na to, że osoby uczestniczące w posiedzeniach już na wstępie posiedzenia nie wyraziły na to zgody. Nagranie stanowiło więc jedynie techniczną pomoc do przygotowania protokołu, odzwierciedlającego przebieg posiedzenia*”.

Natomiast 10 marca 2021 r., otrzymałam od pracownika dziekanatu M. Foryś informację, że: „(...) *ponieważ nagrania nie stanowią akt sprawy i zgodnie z tym jak wcześniej informowała Panią Przewodnicząca Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki US prof.*

dr hab. Barbara Kromolicka, nagrania służyły wyłącznie jako pomoc techniczna w przygotowaniu protokołu i zostały zniszczone”

Dla ustalenia stanu prawnego sprawy, kluczowe znaczenie mają regulacje zarządzenia nr 44/2020 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z 27 kwietnia 2020 r. w sprawie ustalenia szczegółowych wymagań technicznych prowadzenia posiedzeń rad naukowych, komisji doktorskich i habilitacyjnych, w tym przeprowadzania obrony rozprawy doktorskiej i kolokwium habilitacyjnego, odbywanych w sprawach związanych z postępowaniami w sprawie nadania stopni naukowych w trybie wykorzystującym technologie informatyczne, a także niektórych wymagań dotyczących sposobu dokumentowania tych postępowań. W § 7 ust. 1 Zarządzenia Rektora można przeczytać, że „Czynności procesowe realizowane w postępowaniu prowadzonym w trybie zdalnym są nagrywane z użyciem oprogramowania powiązanego z platformą Microsoft Teams; **nagranie obejmuje bezpośredni przekaz obrazu i dźwięku. Nagrania są przechowywane przez okres 3 lat od dnia podjęcia przez radę naukową instytutu uchwały kończącej postępowanie bądź od dnia zakończenia postępowania drugiej instancji albo sądowno-administracyjnego w danej sprawie”.**

Dowód: Zarządzenie Rektora US nr 44/2020

Z przepisu tego jasno wynika nie tylko obowiązek sporządzania nagrania, ale także obowiązek przechowywania nagrań przez, co do zasady, 3 lata do dnia zakończenia postępowania w przedmiocie nadania stopnia naukowego doktora lub doktora habilitowanego.

Finalnie należy wskazać na § 9 ust. 2 Zarządzenia Rektora US nr 44/2020, który stanowi zaś o tym, że „Pełną dokumentację postępowania w formie elektronicznej, obejmującą także prowadzoną w ramach postępowania korespondencję elektroniczną oraz dokonane nagrania z przeprowadzonych postępowań, przechowuje Dział Nauki i Projektów Naukowych na nośnikach elektronicznych, na zasadach ustalonych przez kierownika działu w porozumieniu z UCI”. Przepis ten doprecyzowuje obowiązki organizacyjne, związane z przedstawionym we wcześniejszych przepisach obowiązkiem sporządzania nagrań z czynności procesowych oraz obowiązkiem przechowywania tychże nagrań przez okres 3 lat od dnia, co do zasady, zakończenia postępowania administracyjnego lub sądownoadministracyjnego.

Przepisy te bez wątplenia regulują obowiązki funkcjonariuszy publicznych, biorących udział w procedurze nadawania stopni naukowych. Ponadto, przepisy te określają zasady

dysponowania i rozporządzania dokumentami, dotyczącymi sprawy administracyjnej (co ma istotne znaczenie w kontekście art. 276 Kodeksu karnego).

Dla oceny prawidłowości przebiegu postępowania ma to istotne znaczenie, bowiem w praktyce to protokół posiedzenia jest dokumentem, z którym zapoznają się członkowie Rady Naukowej przed podjęciem uchwały w przedmiocie przyznania stopnia naukowego doktora lub doktora habilitowanego. Należy zarazem wskazać na § 7 ust. 2 zarządzenia Rektora US, zgodnie z którym na podstawie dokonanego nagrania sporządzany jest w formie pisemnej protokół z przeprowadzonej czynności.

Wskutek niedopuszczalnego usunięcia nagrania, uniemożliwiono mi, jako stronie postępowania, zapoznanie się z przebiegiem posiedzenia Komisji habilitacyjnej oraz posiedzenia Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki. Pozbawiono mnie także możliwości zweryfikowania zgodności sporządzonego protokołu z nagraniem.

Nieprawdziwe jest przy tym twierdzenie przewodniczącej Rady Naukowej Pedagogiki, jakoby nagranie stanowiło jedynie techniczną pomoc do przygotowania protokołu, odzwierciedlającego przebieg posiedzenia. Nagranie posiedzenia Komisji habilitacyjnej i Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki stanowi element akt postępowania administracyjnego, natomiast zarówno sporządzenie nagrania, jak i jego przechowywanie przez okres 3 lat od dnia zakończenia postępowania i stanowi prawnie określony obowiązek organu, czyli Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego.

Pozbawione podstaw prawnych usunięcie nagrań nastąpiło na moją szkodę, jako strony postępowania administracyjnego. Wskutek usunięcia nagrań zostałam, w sposób jaskrawy, pozbawiona możliwości efektywnego uczynienia użytku z prawa strony do dostępu do akt sprawy, które to prawo wynika m.in. z art. 73 k.p.a. Uniemożliwienie pełnego dostępu do akt sprawy (wskutek usunięcia niektórych z materiałów, stanowiących akta sprawy, objętych obowiązkiem sporządzenia i przechowywania) stanowczo utrudnia, o ile nie przekreśla w ogóle, możliwość efektywnego skorzystania ze środka odwoławczego od niekorzystnej dla mnie uchwały Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki, a następnie decyzji RDN. Zostałam bowiem pozbawiona możliwości weryfikacji prawidłowości przebiegu postępowania, co miało istotny wpływ na przebieg postępowania i wydane uchwały o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego, a następnie decyzji utrzymującej w mocy zaskarżoną uchwałę.

Ad. 8) Przyjęcie przez organ odwoławczy protokołów z posiedzenia Komisji habilitacyjnej oraz Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki **niezawierających podpisów wszystkich osób biorących udział w posiedzeniu.**

Zgodnie z art. 68 § 2 kpa protokół odczytuje się wszystkim osobom obecnym, biorącym udział w czynności urzędowej, które powinny następnie protokół podpisać. Otrzymany protokół z posiedzenia Komisji habilitacyjnej nie zawiera akceptacji wszystkich osób uczestniczących w posiedzeniu. Nie zawiera również podpisów osób obecnych na spotkaniu.

Dowód: akta sprawy administracyjnej

Podobnie protokół z posiedzenia Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki nie zawiera akceptacji treści protokołu przez wszystkie osoby uczestniczące w posiedzeniu.

Dowód: akta sprawy administracyjnej

W końcowej części protokołu z posiedzenia Rady Naukowej można przeczytać, że: „Przewodnicząca poinformowała, że głosowanie Rady Naukowej musi być zgodne z wnioskami komisji habilitacyjnej...” Taką sugestię można odczytać, jako nacisk na gremium sugerujące brak możliwości innego niż wyrażone przez przewodniczącą głosowanie.

Mając na względzie powyższe naruszenia prawa procesowego, a zarazem zniszczenie części materiału dowodowego, na podstawie którego można byłoby zweryfikować listę osób obecnych na posiedzeniu komisji habilitacyjnej jak też Rady Naukowej koniecznym jest wyeliminowanie z obrotu zaskarżonej decyzji.

Ad. 9) Dopuszczenie do udziału recenzentów, co do których istniały **uzasadnione wątpliwości co do ich bezstronności** oraz uczynienie jednego z nich głównym biegłym w sprawie

Zgodnie z § 14 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. 2018, poz. 261), który ma tu zastosowanie, **recenzentem nie może być osoba, w stosunku do której zachodzą uzasadnione wątpliwości co do jej**

bezstronności. W sytuacji ujawnienia się okoliczności mogących budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności powołanego już recenzenta, zastosowanie winien znaleźć przepis art. 84 § 2 k.p.a. Przepis ten stanowi, że biegły podlega wyłączeniu na zasadach i w trybie określonym w art. 24 k.p.a. W orzecznictwie prezentowane jest stanowisko, że przepis art. 24 § 3 k.p.a. ma charakter gwarancyjny i służy zapewnieniu bezstronnego wykonywania czynności w postępowaniu administracyjnym. **Jego istotą jest eliminacja nawet jedynie potencjalnych wątpliwości co do braku bezstronności pracownika organu, czy biegłego** [pogr. J.G.]. Dla zastosowania art. 24 § 3 k.p.a. wystarczy więc uprawdopodobnienie istnienia okoliczności mogących wywoływać wątpliwość co do bezstronności, a nie okoliczności powodujących stronniczość. **Wystarczy zatem, że z uwagi na konkretną okoliczność nie jest pewne i jasne, czy dana czynność procesowa zostanie wykonana w sposób bezstronny** (wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 7 marca 2012 r., sygn. akt II SA/Bd 47/12, LEX 1139341 oraz przywołane tam orzecznictwo i literatura). W sytuacji ujawnienia się okoliczności mogących budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności powołanego już recenzenta, zastosowanie winien znaleźć przepis art. 84 § 2 k.p.a. (wyrok WSA w Warszawie z dnia 21 czerwca 2018 r., II SA/Wa 1462/17, LEX nr 2739244). Zgodnie z art. 27 § 1 k.p.a. członek organu kolegialnego podlega wyłączeniu w przypadkach określonych w art. 24 § 1. O wyłączeniu tego członka w przypadkach określonych w art. 24 § 3 postanawia przewodniczący organu kolegialnego lub organu wyższego stopnia na wniosek strony, członka organu kolegialnego albo z urzędu.

Zgodnie z art. 18a. 5. u.s.t.n. jednostka przeprowadzająca postępowanie wybiera do Komisji habilitacyjnej trzech członków o uznanej renomie naukowej, w tym międzynarodowej, w tym sekretarza i recenzenta.

W przedmiotowym postępowaniu habilitacyjnym, wybrana przez Radę Naukową Instytutu Pedagogiki recenzentka – dr hab. Dorota Podgórska-Jachnik jest pracownikiem Wydziału Nauk o Wychowaniu Uniwersytetu Łódzkiego. W czasie trwania mojego postępowania habilitacyjnego, D. Podgórska-Jachnik, wszczęła postępowanie o nadanie tytułu profesora, w którym recenzentem była prof. B. Kromolicka – przewodnicząca Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego. Forma zależności pomiędzy osobą D. Podgórską-Jachnik a recenzentem, mogła mieć istotne znaczenie na przebieg przedmiotowego postępowania habilitacyjnego. Ponadto znając zależności między B. Kromolicką i D. Podgórską-Jachnik, Rada Doskonałości Naukowej wyznaczyła jako rzeczoznawcę w moim postępowaniu odwoławczym prof. Krzysztofa Konarzewskiego – kolejnego recenzenta D. Podgórskiej Jachnik.

Wskutek tego w moim postępowaniu habilitacyjnym brały udział aż 3 osoby blisko ze sobą powiązane w postępowaniu o nadanie tytułu profesora D. Podgórskiej-Jachnik.

Dowód: Decyzja z 3 września 2019 r. ws. powołania recenzentów w postępowaniu o nadanie tytułu profesora D. Podgórskiej-Jachnik

Warto przytoczyć w tym miejscu fragment zamieszczony w recenzji habilitacyjnej którą napisała w moim postępowaniu habilitacyjnym dr hab. D. Podgórska-Jachnik, dotyczący Deklaracji Singapurskiej: „naukowcy powinni ujawniać konflikty interesów natury finansowej oraz wszelkich innych, jakie mogłyby podważyć wiarygodność ich badań. **Konflikt interesów powinien być ujawniany w grantach, publikacjach, wystąpieniach publicznych, oraz we wszelkiej działalności związanej z recenzowaniem pracy badawczej innych naukowców**”.

Zatem przed przystąpieniem do podjęcia recenzji w przedmiotowym postępowaniu, zważając na istniejący konflikt interesów, dr hab. D. Podgórska-Jachnik powinna ujawnić zależność między nią a prof. B. Kromolicką i zrezygnować z udziału w mojej Komisji habilitacyjnej. Tym bardziej prof. K. Konarzewski jako rzeczoznawca powołany przez RDN, znając skład i zależności występujące w przedmiotowym postępowaniu, powinien odmówić oceny moich osiągnięć.

Opisane zależności między osobami w moim postępowaniu habilitacyjnym mogły mieć wpływ na wydanie nieobiektywnej oceny osiągnięć habilitacyjnych.

Ad. 10) Prowadzenie postępowania w sposób przewlekły i z rażącym naruszeniem prawa i terminów załatwienia sprawy oraz nieuprawnione, nieuzasadnione przedłużanie postępowania habilitacyjnego, co doprowadziło do kilkukrotnego przekroczenia terminów określonych dla załatwienia sprawy w tym postępowaniu, zarówno przez organ I instancji, jak i organ odwoławczy

Zgodnie z art. 12 k.p.a. organy administracji publicznej powinny działać w sprawie wnikliwie szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia. Z "bezczynością" organu administracji publicznej mamy do czynienia wówczas, gdy w prawnie ustalonym terminie organ ten nie podjął żadnych czynności w sprawie i nie zakończył postępowania wydaniem w terminie decyzji, postanowienia czy też innego aktu lub

nie podjął stosownych czynności. Jest to zatem sytuacja, w której organ "milczy" wobec wniosku strony domagającej się realizacji określonych uprawnień.

Natomiast rażącym naruszeniem prawa jest stan, w którym bez żadnej wątpliwości i wahań można powiedzieć, bez potrzeby odwoływania się do szczegółowej oceny okoliczności sprawy, iż naruszono prawo w sposób oczywisty (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 21 czerwca 2012 r., sygn. akt I OSK 675/12, publ. Lex nr 1218894).

Jak wynika z art.18a. 5 u.s.t.n. Centralna Komisja (obecnie RDN) w terminie 6 tygodni od dnia otrzymania wniosku spełniającego wymagania formalne powołuje Komisję habilitacyjną w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego. Centralna Komisja w dniu powołania Komisji habilitacyjnej przekazuje jej dokumenty. **Przekroczenie tych terminów przez organy może stanowić podstawę do ewentualnego uwzględnienia skargi na beczynność lub przewlekłość organu** (wyrok WSA w Warszawie z dnia 8 marca 2019 r., II SA/Wa 1004/18).

Istotna zwłoka w załatwieniu sprawy dotyczy organu, który z racji swojego usytuowania w państwie i realizowanych zadań, powinien dawać przykład innym organom co do przestrzegania zasad terminowości postępowania (wyrok WSA w Warszawie z dnia 5 stycznia 2017, II SAB/Wa 452/16). W wyroku z dnia 21 października 2016 r. (sygn. akt I OSK 357/15), NSA wskazał, że "uniwersytet i jego organy powinny zatem stanowić wzór prawidłowego, praworządnego postępowania (...). Taka postawa pozwala bowiem kształtować autorytet potrzebny dla odpowiedniego kształcenia studentów i realizacji przez uczelnie funkcji społecznej odkrywania i przekazywania prawdy".

W przedmiotowym postępowaniu habilitacyjnym wniosek o wszczęcie postępowania został złożony 21 marca 2019 r. Natomiast Komisja habilitacyjna została powołana 7 października 2020 roku, czyli po **80 tygodniach w odniesieniu do ustawowego 6-tygodniowego terminu**, o którym mowa w cytowanym już wyżej przepisie art. 18 a. 5 u.s.t.n.

W tym miejscu należy wspomnieć, że wskazana przeze mnie we wniosku habilitacyjnym Rada Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach odmówiła przyjęcia wniosku, co jest zgodne z art. 18a. 3 u.s.t.n. Zmiana jednostki przeprowadzającej postępowanie habilitacyjne mogła wydłużyć instrukcyjny termin podjęcia przez organ czynności. Jednak nie można zaaprobować stanu, w którym organ powołuje Komisję habilitacyjną po 80 tygodniach. Należy podkreślić, że Rada

Naukowa Instytutu Pedagogiki nie podjęła żadnych działań mimo wyraźnego wezwania Centralnej Komisji (RDN), która jest organem wyższego stopnia i pełni funkcje kontrolne w stosunku do Rady Naukowej. Taka bierność organu jest wyrazem jawnego lekceważenia prawa i interesów strony. Niewątpliwie zatem zarzut skargi dotyczący beczynności i przewlekłego prowadzenia postępowania jest uzasadniony.

W tym czasie organ nie informował mnie o przyczynach przewlekłości postępowania i wyjaśnienia powodów niezakończenia sprawy w terminie.

Komisja habilitacyjna została powołana dopiero po złożeniu przeze mnie skargi na beczynność w postępowaniu administracyjnym w dniu 16 lipca 2020 r. Decyzja dotycząca ustanowienia Komisji habilitacyjnej została podjęta 7 października 2020 r.

Natomiast 12 listopada 2020 r. zapadł wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego **na beczynność Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego w przedmiocie przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego** wraz z wymierzeniem Rektorowi grzywny w wysokości 1000 zł.

Przekroczenie ustawowych terminów można zauważyć również podczas toczącego się postępowania odwoławczego przed Radą Doskonałości Naukowej. Zgodnie z art. 21 u.s.t.n:

1) osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora lub doktora habilitowanego może wnieść od uchwał, o których mowa w art. 14 ust. 2 i art. 18a ust. 11, jeżeli są one odmowne, odwołanie do Centralnej Komisji za pośrednictwem właściwej rady w terminie miesiąca od dnia doręczenia uchwały wraz z uzasadnieniem. Rada przekazuje odwołanie Centralnej Komisji wraz ze swoją opinią i aktami **sprawy w terminie trzech miesięcy** od dnia złożenia odwołania.

2) po rozpatrzeniu odwołania, w terminie **nie dłuższym niż sześć miesięcy**, Centralna Komisja albo utrzymuje w mocy zaskarżoną uchwałę, albo uchylając ją, przekazuje sprawę do ponownego rozpatrzenia radzie tej samej lub innej jednostki organizacyjnej

Po podjęciu uchwały o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego 18 lutego 2021 r. złożyłam odwołanie w dacie 1 kwietnia 2021 r.

Według ustawy postępowanie odwoławcze powinno być zakończone w terminie nie dłuższym niż 9 miesięcy, podczas gdy **czas przedmiotowego postępowania przekroczył 11 miesięcy. Natomiast czas całego postępowania habilitacyjnego od dnia złożenia wniosku trwał ponad 3 lata.**

Przedmiotowe postępowanie prowadzone było przewlekłe, a **przewlekłość nastąpiła z rażącym naruszeniem prawa**. Nikt nie zawiadamiał mnie o przyczynie przewlekłości. Nie zbadano terminowości ani rzetelności przygotowania recenzji przez recenzentów w postępowaniu habilitacyjnym. Nie miałam żadnej informacji, czy władze organu właściwego do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego oraz organ odwoławczy podejmowały w międzyczasie jakiegokolwiek kroki w celu wyeliminowania tej rażącej przewlekłości. W tym czasie nie otrzymałam żadnych wyjaśnień co do powodów tak znacznych opóźnień w rozpoznawaniu sprawy, co narusza art. 12 k.p.a. a także prawo do sprawiedliwego procesu przed Organem I i II instancji ewentualnie przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia wobec wykazanego we wstępie skargi **umorzenia wszystkich postępowań habilitacyjnych niezakończonych do 31 grudnia 2022 r.**

Ad. 11) Nieuprawnione podpisanie decyzji organu odwoławczego przez sekretarza RDN

Zgodnie z § 7 ust. 1. pkt. 2. Statutu RDN Przewodniczący RDN podpisuje rozstrzygnięcia RDN lub prezydium RDN. Natomiast zgodnie z Art. 179. 2a. Uchwały podjęte przy użyciu środków komunikacji elektronicznej przez komisje i zespoły powołane w postępowaniach, o których mowa w ust. 1 i 2, podpisuje odpowiednio przewodniczący komisji albo przewodniczący zespołu.

Posiedzenie Prezydium, na którym podjęto decyzję podtrzymującą uchwałę o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego odbyło się 22 grudnia 2021 r. W decyzji nie ma żadnej wzmianki czy odbyła się w trybie stacjonarnym, czy też odbyła się w trybie zdalnym. Jednakże decyzje podjęte zarówno w trybie zdalnym jak i stacjonarnym powinny być podpisane przez przewodniczącego RDN. Natomiast decyzja w mojej sprawie podpisana została przez sekretarza RDN prof. Bronisława Sitka, czyli osobę nieuprawnioną. Obecnie Prezydium RDN składa się z 10 członków. Podczas głosowania Prezydium Rady Doskonałości Naukowej w dniu 22 grudnia 2021 r. w sprawie mojego odwołania brało udział 10 osób, to znaczy byli obecni wszyscy członkowie Prezydium RDN, w tym Przewodniczący. Zatem to Przewodniczący winien był podpisać decyzję RDN utrzymującą w mocy zaskarżoną uchwałę.

Jak wspomniano, pod zaskarżoną decyzją RDN z dnia 22 grudnia 2021 r. widnieje podpis Sekretarza Rady Doskonałości Naukowej. Skoro w związku z postępowaniem przed RDN zastosowanie znajdują przepisy k.p.a. zgodnie z art. 107 § 1 pkt 8 k.p.a. decyzja powinna

zawierać podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydania decyzji. W załączeniu do decyzji nie przedłożono dokumentu, który stanowiłby upoważnienie dla Sekretarza RDN do podpisywania w imieniu Przewodniczącego RDN decyzji wydawanych przez RDN, a umocowanie takie nie wynika z przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

Zarazem podkreślenia wymaga, że zgodnie z § 7 ust. 4 Statutu *Przewodniczący RDN może upoważnić innego członka prezydium RDN do wykonywania, w zakresie określonym w upoważnieniu, czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 12–14 oraz w ust. 2 pkt 4 i 5, zatem Przewodniczący RDN nie byłby uprawniony do upoważnienia Sekretarza do podpisania decyzji w jego imieniu.*

Powyższe w mojej ocenie przemawia zatem za naruszeniem przepisów, które stanowią podstawę do stwierdzenia zaskarżonej decyzji w całości. Zgodnie bowiem z art. 156 § 1 pkt 1 *Organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która wydana została z naruszeniem przepisów o właściwości.*

W piśmiennictwie i orzecznictwie wyrażany jest pogląd, zgodnie z którym naruszenie art. 107 § 1 k.p.a. poprzez podpisanie decyzji przez osobę do tego nieuprawnioną powoduje jej nieważność z uwagi to, że wydana została z naruszeniem przepisów o właściwości (art. 156 § 1 pkt 1 k.p.a.). Zwykle do naruszenia przepisów o właściwości dojdzie wówczas, gdy przepisy te zostaną błędnie zastosowane i decyzja będzie wydana przez inny organ, niż organ właściwy. W orzecznictwie wskazano na szczególne sytuacje, w których decyzja została wydana z naruszeniem przepisów o właściwości. **Do naruszenia przepisów o właściwości dochodzi również wówczas, gdy decyzja zostanie podpisana przez osobę niemającą upoważnienia do załatwiania spraw** (wyrok NSA z dnia 26 kwietnia 1999 r., IV SA 639/97, wyrok NSA z dnia 12 listopada 1998 r., II SA 1341/98).

Nie ulega bowiem wątpliwości, iż podpisanie decyzji przez osobę nieuprawnioną powoduje, że naruszony jest art. 107 § 1 k.p.a. i skutkuje to wystąpieniem przesłanki nieważności decyzji określonej w art. 156 § 1 pkt 1 k.p.a.

Przeważający jest przy tym pogląd w piśmiennictwie i orzecznictwie, że sam brak powołania się w decyzji na upoważnienie nie pociąga za sobą nieważności decyzji, o ile upoważnienie takie rzeczywiście istniało, co wymaga zbadania przez organ administracji (por. Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, pod red. R. Hausera, M. Wierzbowskiego, Wydawnictwo C.H. Beck Warszawa 2014, s. 783-784) i powołane tam orzeczenia NSA i WSA; glosa B. Adamiak do wyroku SN z 11 października 1996 r., III RN 8/96, OSP 1997, nr 10, poz. 190).

W omawianej sprawie gdyby Sekretarz RDN działał z upoważnienia Przewodniczącego RDN znalazłoby to pewnie odzwierciedlenie w jego podpisie pod decyzją. Upoważnienia takiego nie przedłożono w załączeniu do decyzji, jak też przy podpisie nie zaznaczono, że Sekretarz RDN podpisuje decyzję z upoważnienia. W związku z powyższym przyjęć należy, że takie upoważnienie dla Sekretarza nie istniało, a decyzja została dotknięta rażącym naruszeniem prawa uzasadniającym stwierdzenie jej nieważności w całości.

Ad. 12) Niespójność w liczeniu głosów podczas posiedzenia Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki

Zgodnie z protokołem z posiedzenia Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki z 18 lutego 2021 r. w głosowaniu nad podjęciem uchwały o nadaniu/odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego biorą udział wszyscy samodzielni pracownicy nauki, czyli doktorzy habilitowani i profesorowie. W posiedzeniu Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki w dniu 18 lutego 2021 r. brało udział zgodnie z protokołem 19 osób, w tym 18 osób z Rady Naukowej Instytutu oraz prof. Mirosława Nowak-Dziemianowicz – przewodnicząca Komisji habilitacyjnej, która jest pracownikiem WSB w Dąbrowie Górniczej.

W posiedzeniu uczestniczyło 8 osób legitymujących się stopniem doktora oraz 10 osób legitymujących się stopniem doktora habilitowanego lub tytułem profesora, którzy są samodzielnymi pracownikami nauk członkami Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki.

Uprawnieni do głosowania i obecni na spotkaniu samodzielni pracownicy to: Anna Murawska, Barbara Kromolicka, Beata Bugajska, Elżbieta Magiera, Elżbieta Perzycka, Hubert Kupiec, Irena Ramik-Mażewska, Justyna Nowotniak, Teresa Żółkowska, Urszula Chęcińska.

Głos oddało 9 osób. Jedna osoba – Hubert Kupiec pomimo obecności i obowiązku oddania głosu: ZA, PRZECIW, WSTRZYMUJĘ SIĘ, BRAK GŁOSU, NIEOBECNY nie występuje w żadnej opcji głosowania. Brak spójności liczby osób oraz liczby oddanych głosów powinien spowodować unieważnienie głosowania.

Podkreślić należy, że zgodnie z art. 77 § 1 k.p.a. *Organ obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy*. W omawianej sprawie doszło do naruszenia wspomnianego przepisu, gdyż Organ nie dokonał rozpatrzenia całego materiału dowodowego i nie uwzględnił niespójności w liczeniu głosów w zakresie braku głosu oddanego przez dr hab. Huberta Kupca co miało wpływ na ustalenie w zakresie wyniku głosowania.

Ad. 13) Nierozpatrzenie całokształtu materiału dowodowego i wydanie decyzji w **niepełnym i zbyt ogólnym uzasadnieniu decyzji administracyjnej podczas gdy decyzja administracyjna powinna posiadać uzasadnienie prawne i faktyczne jej podjęcia**, co miało istotny wpływ na podtrzymanie decyzji o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego

W związku ze stosowaniem przez Radę Doskonałości Naukowej w toku postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego Organ ma obowiązek stosowania odpowiednio przepisów k.p.a., a orzecznictwo sądów administracyjnych (w tym przytoczonych przez RDN w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji) wskazuje, że uzasadnienie nie musi być wyczerpujące i nie musi ściśle odpowiadać wymogom z art. 107 § 3 k.p.a. Podkreślić jednak należy, iż to, że Organ nie miał w pełni obowiązku wypełnić dyspozycji z art. 107 § 3 k.p.a. nie oznacza, że swojego rozstrzygnięcia nie powinien uzasadniać w sposób umożliwiający sądowi dokowanie kontroli podjętego rozstrzygnięcia. Tymczasem uzasadnienie zaskarżonej decyzji jest zbyt ogólne. Rada Doskonałości Naukowej mimo, iż przytoczyła w uzasadnieniu wybiórcze wnioski recenzentów; uchwały komisji habilitacyjnej z dnia 29 stycznia 2021 r. oraz uchwały Rady Naukowej z dnia 18 lutego 2021 r. nr 15/2021 to nie dokonała samodzielnej merytorycznej oceny podniesionych przeze mnie w odwołaniu zarzutów oraz merytorycznej oceny mojego dorobku naukowego. Rozpoznanie odwołania przez Radę Doskonałości Naukowej sprowadziło się do analizy przeprowadzonego postępowania przed komisją habilitacyjną oraz Radą Naukową z pominięciem jednak merytorycznego rozpoznania sprawy w ramach własnego postępowania prowadzonego jako organ odwoławczy.

W niniejszej sprawie nie ma zatem podstaw do przyjęcia, że zaskarżona decyzja nie narusza prawa. Narusza je z powodów naruszenia przepisów wskazanych w *petitum* skargi.

Ad. 14) Naruszenie zasady dwuinstancyjności

Organ odwoławczy ponownie rozpatruje i rozstrzyga sprawę, niezależnie od podniesionych w odwołaniu zarzutów, jednakże ma obowiązek szczegółowego ustosunkowania się do nich. Natomiast uzasadnienie, w którym brak jest rzetelnego ustosunkowania się do zarzutów odwołania albo brak odniesienia się i oceny wszystkich okoliczności faktycznych sprawy i dowodów, pozwalających na zweryfikowanie prawidłowości rozstrzygnięcia organu I instancji uprawnia do stwierdzenia, że decyzja

organu odwoławczego wydana została z naruszeniem zasad procesowych, w tym zasady wyrażonej w art. 15 k.p.a. (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 marca 2022 r., sygn. akt II SA/Gd 461/21).

Właściwe zachowanie zasady dwuinstancyjności postępowania wymaga nie tylko podjęcia dwóch kolejnych rozstrzygnięć przez właściwe organy, ale konieczne jest, aby rozstrzygnięcia te zapadły w wyniku przeprowadzenia przez każdy z tych organów postępowania merytorycznego tak, aby dwukrotnie oceniono dowody i przeanalizowano wszystkie istotne okoliczności sprawy. Działanie organu odwoławczego nie ma zatem charakteru jedynie kontrolnego, ale jest działaniem merytorycznym. Organ odwoławczy ma bowiem obowiązek skontrolowania sprawy w jej całości i wydania orzeczenia według stanu prawnego i faktycznego istniejącego w dniu wydania swej decyzji (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 listopada 2021 r., sygn. akt II SA/Wa 1223/20).

W przedmiotowej sprawie Rada Doskonałości Naukowej nie odniosła się szczegółowo do podniesionych przeze mnie w odwołaniu zarzutów do uchwały Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego, a nadto nie oceniła wszystkich okoliczności faktycznych sprawy i dowodów. Przede wszystkim nie dokonała samodzielnej merytorycznej oceny mojego dorobku naukowego poprzedzonej zbadaniem całości materiału dowodowego, w postaci materiałów diagnostycznych, które zobowiązałam się przedłożyć w razie wątpliwości organów co do oceny dorobku.

Ad. 15) Brak poświadczanego doręczenia zaproszenia członkom Komisji habilitacyjnej na posiedzenie Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki w sprawie nadania/odmowy nadanie stopnia doktora habilitowanego

Zgodnie z § 14 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora, który ma tu zastosowanie oraz zasad ogólnych k.p.a., przed podjęciem uchwały należy zaprosić wszystkich członków Komisji habilitacyjnej, a wysłane zaproszenie odpowiednio udokumentować. Na stronie Centralnej Komisji (<https://www.ck.gov.pl/articles/id/20.html>) widnieją co do tego obowiązkowe wyrażone zalecenia:

"Prawidłowe zaproszenie recenzentów na posiedzenie rady jednostki, podejmującej przewidziane prawem uchwały w postępowaniu o nadanie stopnia lub tytułu profesora, jest obowiązkiem rady prowadzącej takie postępowanie. W świetle wymagań obowiązującego prawa, a także ze względu na istotną rolę recenzentów w postępowaniu dotyczącym nadania stopnia lub tytułu, zaniechanie wypełnienia tego obowiązku stanowi podstawę do podważenia odpowiednich uchwał podjętych w tym postępowaniu, co potwierdza m.in. orzecznictwo sądów administracyjnych. Z tego względu na posiedzenia rad jednostek organizacyjnych, na których podejmowane są czynności omawianych postępowań, kończące się uchwałami wymienionymi w przepisach, należy zapraszać recenzentów w sposób pozwalający na udokumentowanie w aktach danej sprawy doręczenia takiego zaproszenia. Ten warunek spełnia wysłanie zaproszenia przesyłką „za zwrotnym potwierdzeniem odbioru”[pogr. J.G.].

W przedmiotowym postępowaniu habilitacyjnym na posiedzeniu Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki w dniu 18 lutego 2021 r. uczestniczyła jako osoba z zewnątrz jedynie przewodnicząca Komisji habilitacyjnej prof. Mirosława Nowak-Dziemianowicz. Była również obecna prof. Teresa Żółkowska, która jest pracownikiem jednostki w której toczyło się postępowanie. Posiedzenie Rady Naukowej zgodnie z protokołem odbyło się w trybie zdalnym na platformie MsTeams.

W dokumentacji z postępowania habilitacyjnego (które dostarczył mi pełnomocnik w dniu 25 marca 2022 r.) brak jest zarówno zaproszenia na posiedzenie Rady Naukowej recenzentów oraz członków Komisji habilitacyjnej jak i zwrotnego potwierdzenia odbioru (ZPO) zaproszenia przez wymienione osoby.

Ponieważ w dokumentacji z postępowania habilitacyjnego brak jest należytego dostarczenia zaproszenia na posiedzenie Rady Nauk, 2 kwietnia 2022 r. zwróciłam się za pośrednictwem poczty e-mail do przewodniczącej Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki prof. B. Kromolickiej z prośbą o informację: czy i w jakiej formie zostało wysłane zaproszenie do członków Komisji habilitacyjnej.

W dniu 4 kwietnia 2022 r. otrzymałam odpowiedź: *„Szanowna Pani, Uprzejmie przypominam, że Pani postępowanie habilitacyjne prowadzone przez Radę Naukową Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego zostało zakończone dn.18 lutego 2021 r , a decyzją Rady Doskonałości Naukowej ostatecznie dn. 22 grudnia 2021 r; (pismo w tej sprawie otrzymałam dn. 18 marca 2022 r.). Podkreślam, że w uzasadnieniu decyzji RDN z dnia 22*

grudnia 2021 r, którą również i Pani otrzymała wskazano, że "Postępowanie habilitacyjne zostało przeprowadzone z należytą starannością i z zachowaniem wszelkich procedur wynikających z tych regulacji".

Brak właściwego zaproszenia i udziału całej Komisji habilitacyjnej w posiedzeniu Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki mógł przyczynić się do podjęcia uchwały o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego.

Ad. 16) Prowadzenie postępowania habilitacyjnego przez Organ w sposób budzący brak zaufania i naruszający przepisy prawa w tym: niszczenie dokumentów, odmowa udostępnienia dokumentów, przewlekłość w udostępnianiu dokumentacji oraz nieudzielanie informacji związanych z poszczególnymi etapami postępowania habilitacyjnego, co miało istotny wpływ na jawność i transparentność postępowania.

Postępowanie habilitacyjne powinno być prowadzone na podstawie przepisów prawa, z poszanowaniem zasad praworządności, jawności i transparentności. Osoby prowadzące takie postępowanie, czyli przewodnicząca Rady Nauk Pedagogicznych – prof. B. Kromolicka oraz przewodnicząca Komisji habilitacyjnej – prof. M. Nowak-Dziemianowicz, powinny prowadzić postępowanie w sposób budzący zaufanie, kierując się zasadami proporcjonalności, należyte i wyczerpująco informować o okolicznościach faktycznych i prawnych mających wpływ na przebieg postępowania, wyjaśnić przesłanki, jakimi kierował się organ przy załatwianiu sprawy, a więc prowadzić postępowanie łącząc kulturę z przestrzeganiem prawa i norm etycznych. Ponadto, organy powinny działać zgodnie z zasadą szybkości i prostoty postępowania, wnikliwie i bez zbędnej zwłoki, posługując się możliwie najprostszymi środkami. Organ powinien charakteryzować się życzliwą postawą wobec strony.

Niezwykle istotny dla jawności i transparentnego załatwienia sprawy w postępowaniu awansowym jest art. 9 k.p.a., zakładający że: organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu niezajomości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek”.

W przedmiotowym postępowaniu habilitacyjnym toczącym się przed Radą Naukową Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego została naruszona większość podanych zasad, między innymi:

1. Nieudostępnienie recenzji habilitacyjnych, co uniemożliwiło mi zapoznanie się z opiniami i skuteczną obronę przed nierzetelnościami w recenzjach

Pierwsza recenzja habilitacyjna wpłynęła na uczelnię 29.12.2020 r. Już następnego dnia, zwróciłam się z prośbą do B. Kromolickiej o udostępnienie recenzji. W odpowiedzi otrzymałam maila następującej treści: *„Niestety nie mogę, na tym etapie udostępnić Pani treści recenzji, wszystkie wraz z uchwałą komisji habilitacyjnej będą upublicznione na stronie bip uczelni po zakończonym przewodzie”* [pogr. J.G.].

Kolejnego maila również odmawiającego mi udostępnienia treści recenzji otrzymałam 7 stycznia 2021 r., w którym B. Kromolicka pisze: *„Recenzje staną się jawne dopiero w późniejszym czasie. Wówczas Pani jako stronie postępowania będzie służyło prawo do zapoznania się z nimi w ramach prawa wglądu w akta sprawy w siedzibie organu lub przez złożenie wniosku do organu o wydanie z akt sprawy kopii recenzji. Ostatecznie, jak to już zostało Pani wcześniej wskazane, recenzje będą również jawne publicznie”*.

W dniu 9 stycznia 2021 r. złożyłam wniosek do rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z prośbą o udostępnienie recenzji. Wniosek został przekazany do Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki, czyli do organu, odmawiającego mi udostępnienia recenzji.

Faktem jest, że *Ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* nie normuje wglądu do akt sprawy, a tym samym nie określa, w którym momencie postępowania habilitacyjnego mają być dostępne recenzje osobie ubiegającej się o awans naukowy. Natomiast, przywołany przez prof. B. Kromolicką w mailu art. 29 ust. 1 tej ustawy jednoznacznie wskazuje, że w postępowaniach dotyczących nadania stopnia doktora i doktora habilitowanego albo tytułu profesora oraz nadania, ograniczenia, zawieszenia i pozbawienia uprawnienia do nadawania tych stopni w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy *Kodeksu postępowania administracyjnego*.

Dlatego w kwestii udostępnienia recenzji należy stosować art. 73 § 1 *Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego*, z którego jasno wynika,

iż „strona ma prawo wglądu w akta sprawy, sporządzania z nich notatek, kopii lub odpisów. Prawo to przysługuje również po zakończeniu postępowania”.

Natomiast art. 74 § 2, określa, że odmowa umożliwienia stronie przeglądania akt sprawy, sporządzania z nich notatek, kopii i odpisów, uwierzytelnienia takich kopii i odpisów lub wydania uwierzytelnionych odpisów następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie.

Z przytoczonych przepisów wynika, że w przypadku złożenia przez habilitanta prośby o wgląd do akt (w tym przypadku do recenzji) organ powinien zastosować się do przepisów i udostępnić akta lub wydać postanowienie o odmowie ich udostępnienia.

Takie stanowisko przyjmuje również Centralna Komisja (RDN), która w komunikacie z 13 sierpnia 2019, pt. *Komunikat w sprawie procedowania postępowań o nadanie stopnia doktora, doktora habilitowanego oraz tytułu profesora* wskazuje, że: „osoba ubiegająca się o awans naukowy, jako strona postępowania, ma prawo do wglądu w dokumenty **w sprawie na każdym jego etapie, na zasadach określonych w art. 73 k.p.a.** Odmowa wglądu w akta sprawy winna nastąpić w drodze postanowienia jednostki organizacyjnej przeprowadzającej postępowanie, wydane w formie uchwały¹⁰.

W przedmiotowej sprawie można przywołać także stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich (pismo VII.7034.1.2020.ABM), w którym stwierdza:

„W pierwszej kolejności, odnosząc się do kwestii możliwości zapoznania się przez osobę ubiegającą się o nadanie stopnia naukowego z aktami postępowania, w tym z recenzjami (...) należy zwrócić uwagę, że postępowania awansowe toczące się przed organem pierwszej instancji powinny w jak najszerszym zakresie uwzględniać zasadę jawności, której przejawem jest m.in. prawo do dostępu do akt sprawy. Zarówno na gruncie uprzednio obowiązujących przepisów, jak i w świetle ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (dalej też jako: p.s.w.n.), strona postępowania awansowego ma prawo do zapoznania się ze wszystkimi aktami postępowania na zasadach określonych w art. 73 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹¹. Przepisy ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* nie przewidują jednak obowiązku niezwłocznego informowania habilitanta o przesłanych recenzjach. Niemniej w ocenie Rzecznika recenzje dorobku powinny być udostępniane habilitantom w takim czasie, **by możliwe było podjęcie przez nich polemiki z ocenami recenzentów nie**

¹⁰ <https://www.ck.gov.pl/news/id/35.html>

¹¹ Mając na uwadze art. 178 ust. 3 p.s.w., przepisy k.p.a. stosuje się w postępowaniach awansowych odpowiednio w zakresie nieuregulowanym przez p.s.w.n.

tylko w ewentualnym odwołaniu, ale także w trakcie postępowania przed organem pierwszej instancji (zob. np. wyrok NSA sygn. akt: I OSK 2222/16 w zakresie możliwości toczenia polemiki ze stanowiskiem recenzentów).

Warto w tym miejscu przywołać również artykuł A. Tajdusia, przewodniczącego Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów w latach 2013-2026, w którym autor stwierdza, że **„obecnie kandydat ma wgląd do dokumentacji na każdym etapie postępowania habilitacyjnego**, ma też prawo do wycofania wniosku w trakcie jego trwania¹².

W świetle przytoczonych podstaw prawnych i argumentów, należy stwierdzić, że habilitant w postępowaniu jest stroną, zatem przysługuje mu prawo wglądu w akta sprawy na **każdym etapie postępowania habilitacyjnego**.

Komplet recenzji otrzymałam dopiero 27 stycznia 2021 r. a posiedzenie Komisji habilitacyjnej odbyło się 29 stycznia 2021 r., czyli 2 dni po otrzymaniu recenzji. O fakcie posiedzenia Komisji habilitacyjnej poinformowano mnie dopiero 1 lutego 2021 r., czyli już po obradach Komisji.

Warto również zaznaczyć, że recenzję sporządzoną przez **rzeczoznawcę** powołanego z ramienia Rady Doskonałości Naukowej – prof. Krzysztofa Konarzewskiego, **otrzymałam dopiero po zakończeniu postępowania odwoławczego**.

2. Wywieranie presji przez Uniwersytet Szczeciński na podpisanie umowy opiewającej na kwotę 25 640 zł.

Zgodnie z Ustawą z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki – art. 30 ust.3 pkt 2. „wynagrodzenie [za przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego – wyjaśnienie J.G.] wypłaca jednostka organizacyjna przeprowadzająca przewód doktorski, postępowanie habilitacyjne lub postępowanie o nadanie tytułu, z tym że jednostka zatrudniająca osobę ubiegającą się o nadanie stopnia lub tytułu lub ta osoba może przejąć ten obowiązek”.

Po rozpoczęciu postępowania habilitacyjnego otrzymałam w dniu 20 listopada 2019 r. od przewodniczącej Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki prof. B. Kromolickiej umowę

¹²http://pau.krakow.pl/Debaty_PAU/T_III/Debaty_PAU_III_Tajdus.pdf?fbclid=IwAR2oPKqQ7sci1o0jTIMytO6YUs8VMJywY0HtQ-7VKkQ3O6tIWqCk_yrJ5yA

zobowiązującą mnie do zapłaty za przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego kwoty 25 640 zł. Umowa ta nie określała czego dotyczą naliczone w kwocie 25 640 zł koszty, natomiast zawierała zastrzeżenie, że Uniwersytet Szczeciński może zmienić wysokość opłaty. Ponadto, do umowy nie dołączono załącznika, który zgodnie z umową powinien się znajdować.

1. W przypadku zmiany przepisów dotyczących wysokości opłat w postępowaniu habilitacyjnym, Jednostka prowadząca postępowanie zastrzega sobie prawo do zmiany kwoty opłaty, o której mowa w § 1 i ustalenie jej zgodnie z nowymi zasadami.
2. W sytuacji, o której mowa w ust. 1 zmianie ulegnie kalkulacja stanowiąca załącznik do umowy.
3. Różnica w wysokości ostatecznego kosztu postępowania habilitacyjnego będzie uwzględniona w fakturze.

W przypadku podpisania tak skonstruowanej umowy moim obowiązkiem byłoby pokrycie kosztów postępowania nawet przy kilkukrotnym wzroście opłaty za nieokreślone i nie wyjaśnione koszty. Umowa nie została przeze mnie podpisana, a rektor Uniwersytetu Szczecińskiego prof. Waldemar Gros, bezprawnie odesłał dokumentację habilitacyjną w dniu 15 stycznia 2020 r. do Centralnej Komisji (RDN).

W dniu 20 lutego 2020 r. otrzymałam pismo z RDN, w którym sekretarz prof. Bronisław Sitek pisze, że "... jednostka organizacyjna, nie jest uprawniona do odmowy przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego **i ma obowiązek prowadzenia postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Kwestie finansowania postępowania habilitacyjnego nie stanowią przesłanki do odmowy przeprowadzenia postępowania...**".

Dowód: pismo Centralnej Komisji dotyczące finansowania postępowania habilitacyjnego

Dopiero po tak sformułowanym piśmie ze strony RDN, Rada Naukowa Instytutu Pedagogiki wyznaczyła Komisję habilitacyjną i rozpoczęła postępowanie.

3. Czynności podejmowane przez przewodniczącą Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki – prof. Barbarę Kromolicką

W dniu 26 listopada 2020 r. otrzymałam mailową informację od przewodniczącej Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki, prof. Barbary Kromolickiej, że w dalszym ciągu nie mam wyznaczonej komisji habilitacyjnej. W tym samym mailu B. Kromolicka poinformowała

mnie że: „*Habilitant nie ma prawa komunikowania się z członkami komisji, gdyż każdy tego typu akt stanowi podstawę do powiadomienia organów dochodzeniowych o możliwości wywierania wpływu na członków komisji*”.

W kolejnych mailach B. Kromolicka nie potrafiła odpowiedzieć, na jakiej podstawie prawnej oparła stwierdzenie powiadomienia „organów dochodzeniowych”, o jakie organy dochodzeniowe chodzi oraz nie potrafiła wskazać w jaki sposób komunikowanie się z członkami Komisji habilitacyjnej może stanowić wywieranie na nich wpływu.

4. Nieudostępnianie mi protokołów z posiedzeń Komisji habilitacyjnej i Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki i Radę Doskonałości Naukowej

Zgodnie z *Ustawą o dostępie do informacji publicznej*, informacją publiczną jest treść dokumentów wytworzonych przez organy władzy publicznej i podmioty niebędące organami administracji publicznej, a także treść wystąpień, opinii i ocen przez nie dokonywanych niezależnie od tego do jakiego podmiotu są one kierowane i jakiej sprawy dotyczą. Informacją publiczną jest każda informacja o sprawach publicznych, a w szczególności o sprawach wymienionych w art. 6 tej ustawy. Ponieważ sformułowania te mogą wydać się nie w pełni jasne, stąd uprawnienia te precyzuje treść art. 61 Konstytucji RP – prawo obywateli do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej i podmiotów wykonujących zadania publiczne. Prawo dostępu do informacji publicznej ma charakter powszechny, bowiem jest przyznane każdemu (art. 2 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej) (wyrok IV SAB/Po 92/14).

W przedmiotowym postępowaniu o udostępnienie protokołów wraz z nagraniami z posiedzeń Komisji habilitacyjnej i Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki zwróciłam się 8 lutego 2021 r. do przewodniczącej Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki B Kromolickiej. W odpowiedzi prof. B Kromolicka napisała: „*Proszę zatem o formalne wystąpienie, chyba, że osobiście chciałaby Pani mieć wgląd w akta sprawy po uzgodnieniu dogodnego dla obu stron terminu z uwagi na: konieczność przygotowania akt z pominięciem danych osobowych, wymagania sanitarne związane z trwającą pandemią, oraz pracą zdalną pracowników sekcji nauki*”.

Dowód: pismo Rady Doskonałości Naukowej dotyczące udostępnienia protokołów z posiedzeń Zespołu V – Nauk Społecznych i Prezydium RDN

Ten fragment maila jest kolejnym przykładem wskazującym na negatywne nastawienie do mojej osoby i brak życzliwości w toku postępowania. Należy przypomnieć, że luty 2021 r. był to nasilony okres pandemii a przemieszczanie się było zabronione i niebezpieczne dla zdrowia i życia człowieka. Hotele były nieczynne, a podróż z mojego miejsca zamieszkania (mieszkam pod Gliwicami) do Szczecina była w tym czasie ze względów epidemiologicznych niemożliwa. Ponadto przesłanie skanów protokołów zgodnie z *Ustawą o dostępie do informacji publicznej* mogło nastąpić w formie mailowej, a nie jak wskazuje B. Kromolicka w formie dostępu strony do akt (art. 73 k.p.a.).

Po 4 prośbach mailowych skierowanych w tej sprawie w okresie od 7 lutego 8 marca 2021 r. i wskazywaniu, że protokół jest informacją publiczną, protokoły otrzymałam pocztą mailową w dniu 10 marca 2021 r.

Podobna sytuacja miała miejsce już po zakończeniu postępowania habilitacyjnego i otrzymaniu decyzji z RDN podtrzymującej uchwałę o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego. W dniu 29 marca 2022 r. zwróciłam się pocztą mailową do RDN o przekazanie protokołów z posiedzeń Zespołu V – Nauk Społecznych oraz Prezydium RDN. W odpowiedzi otrzymałam informację, że: *„Rada Doskonałości Naukowej wskazuje, że jej udostępnienie może nastąpić jedynie po uprzednim wykazaniu szczególnie istotnego interesu publicznego w jej udostępnieniu”*. Wydaje się, że to kolejne przedłużanie przez organ czynności, gdyż jak wiadomo, tylko z protokołu (ewentualnie nagrania) można dowiedzieć się co do faktycznego przebiegu posiedzenia Zespołu Nauk Społecznych oraz Prezydium RDN oraz podejmowanych na nich dyskusjach. Ponadto Rada Doskonałości Naukowej wiedząc, że termin na złożenie skargi przypada na 22 kwietnia 2022 r. wydaje się celowo uniemożliwiać dostarczenie protokołów na czas niezbędny do napisania skargi.

Do dnia 21 kwietnia 2022 r., czyli do dnia wysłania skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, Rada Doskonałości Naukowej nie przesłała wnioskowanych protokołów.

5. Nieudostępnienie mi uchwały Komisji Habilitacyjnej i uchwały Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki

Organ właściwy do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego, nie informował mnie z wyprzedzeniem o odbywających się posiedzeniach. W zapytaniu o uchwały podjęte podczas posiedzeń Komisji habilitacyjnej i Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki, otrzymałam odpowiedź od B. Kromolickiej: *„uprzejmie informuje, że: uchwała komisji habilitacyjnej wraz z uzasadnieniem jest opublikowana na stronie BIP Uniwersytetu Szczecińskiego, a zatem jest ogólnie dostępna. Uchwała i uzasadnienie Rady Naukowej oraz protokół z posiedzenia jest w przygotowaniu i także zostaną opublikowane na stronie BIP US”*.

To kolejny przykład prowadzenia postępowania w sposób nietransparentny, nieinformujący stron o przebiegu postępowania i podjętych przez organ uchwałach.

Warto w tym miejscu przytoczyć słowa rzeczoznawcy RDN – prof. K. Konarzewskiego, który w opinii pisze: **„(...) przyznaję jednak, że całe postępowanie przebiegało w niekorzystnej atmosferze. To prowadzi do pytania, czy ta atmosfera mogła wpłynąć na odmowę nadania stopnia, który się Skarżący należał”**.

6. Naruszenie mojego dobrego imienia przez recenzentów w dokumentach urzędowych

Recenzje w postępowaniach awansowych na uczelniach powinny być wystawiane z największą rzetelnością, a język jakim posługują się recenzenci opisujący osiągnięcia naukowe powinien charakteryzować się najwyższymi standardami naukowymi. Oczywiście jest, że recenzje mogą być negatywne, jednak negatywna ocena osiągnięć nie zwalnia recenzenta od wyrażania krytyki w odpowiedniej formie. Wszystkie wypowiedzi powinny być zaplanowane i przemyślane, a recenzje przed oddaniem do organu, powinny być starannie przeczytane i przeanalizowane pod kątem treści merytorycznej. Zgodnie z postanowieniem Sądu Okręgowego w Gliwicach, (sygn. VI Kz 30/20) prawo do wolności wyrażania opinii może podlegać ograniczeniom ze względu m.in. na ochronę dobrego imienia i praw innych osób. Jeżeli w opinii znajdują się elementy niezgodne z rzeczywistością, wówczas nie jest wykluczona odpowiedzialność karna z art. 212 kk.

W przedmiotowym postępowaniu habilitacyjnym w wielu miejscach recenzji zostały

użyte przez recenzentów sformułowania wysoce niestosowne, nieprawdziwe oraz godzące w moje dobre imię. Nie przedstawiając szczegółowo wszystkich argumentów (ponieważ mogą być one podstawą odrębnego postępowania sądowego), warto przytoczyć najważniejsze wyrażenia z otrzymanych recenzji:

- prof. K. Konarzewski pisze – „To jakiś **szamanizm** diagnostyczny, który podważa całą teorię pomiaru psychologicznego” (s. 2), „autorki uprawiają **diagnostykę szamańską**, która szamana tuczy, ale dzieciom szkodzi, a swój **analfabetyzm metodologiczny** przykrywają naukową terminologią” (s. 5), „**to coś gorszego niż analfabetyzm metodologiczny...**” (s. 6)
- dr hab. D. Podgórska-Jachnik pisze – „cała ta autoprezentacja pełna jest małych półprawd i drobnego dodawania sobie **to tu, to tam nienależnego splendoru**” (s. 17), w innym miejscu recenzentka pisze, że działalność dr Gruby jest „**arogancka**” (s. 17),
- prof. D. Klus-Stańska pisze – „podczas czytania **moja cierpliwość jako recenzentka została wystawiona na ciężką próbę**” (s. 19). Dalej recenzentka pisze, że teksty należy ocenić jako „**kompromitujące**”.

Podsumowanie

Mając na względzie powyższe, uważam że zaskarżona decyzja jest nieprawidłowa i winna zostać wyeliminowana z obrotu – przede wszystkim z uwagi na jej nieważności w świetle art. 156 § 1 pkt 1 k.p.a., a w przypadku braku uwzględnienia tego zarzutu z uwagi na liczne naruszenia przepisów prawa materialnego oraz procesowego popełnione przez Organy obu instancji w toku postępowania w przedmiocie nadania stopnia doktora habilitowanego.

W świetle przedstawionych okoliczności wnoszę jak w *petitum*.

Wysokość wpisu

W pouczeniu decyzji Rady Doskonałości Naukowej nr BCK-I-O-27-2021 z 22 grudnia 2021 r. wskazano, że wpis sądowy w przypadku zaskarżenia decyzji wynosi 200 zł.

Zgodnie z § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi w sprawach skarg niewymienionych ust. 1-5 wpis stały wynosi 200 zł.

.....

Joanna Gruba

Załączniki:

- 1) dowód uiszczenia wpisu od skargi w kwocie 200 zł;
- 2) odpis skargi wraz z załącznikami;
- 3) dowody wskazane w skardze.